

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίαν», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμᾶς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος

Ἐν Ἀθήναις, 25 Ἰανουαρίου 1930

Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 8

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Ἡ ΤΙΜΩΡΙΑ ΤΟΥ ΜΠΕΝ-ΙΣΣΑΡ

Μιά φορὰ κι' ἔναν καὶρό, ἓνας πραγματευτής, ποὺ τὸν ἔλεγαν Μπέν-Ἰσσάρ, πήγαινε μὲ τίς καμήλες του στὴ Δαμασκό. Στὸ δρόμο ἀπάντησ' ἓνα γέρο δερβίση, ποὺ καθόταν στὴν ἄκρη κουρασμένος κι' ἀξιολύπητος.

— Ἀδερφέ, εἶπε στὸν πραγματευτή, θέλω νὰ πάω στὴ Δαμασκό, ἀλλὰ τὰ ποδάρια μου δὲ βαστοῦν. Ἀνέβασέ με πάνω σ' αὐτὴν τὴν καμήλα, ποὺ εἶναι ξεφόρτωτη καὶ πήγαινέ με ὡς τὴν πόλη.

Κάθε καλὸς Μουσουλμάνος θὰ ἔκανε πρόθυμα τὴ χάρη τοῦ δερβίση καὶ θὰ τὸν ἀνέβαζε στὴν καμήλα. Ἀλλὰ ὁ Μπέν-Ἰσσάρ ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀπιστοὺς ἐκείνους, ποὺ ἄλλο δὲν κοιτᾶνε παρὰ πῶς νὰ βγάλουν παράδες.

— Πόσα θὰ μοῦ δώσεις γιὰ νὰ σὲ πάω στὴ Δαμασκό; ρώτησε τὸ δερβίση.

— Ἑρρεῖς καλὰ, ἀποκρίθηκε κεῖνος, ὅτι οἱ ἄνθρωποι σὰν καὶ μένα δὲν ἔχουν ποτὲ χρήματα καὶ ζοῦν ἀπὸ τὴν ἐλεημοσύνη τῶν πιστῶν... Ἀλλὰ θάχεις μὴν ἀνταμοιβή, ποὺ ἀξίζει περισσότερο ἀπὸ χρήματα: θὰ προσευχηθῶ στὸν Προφήτη γιὰ τὴν υγεία σου καὶ τὴν εὐτυχία σου.

— Κοροῖδεύεις; φώναξε ὁ ἄπιστος. Καὶ ποῖος ζεῖ σήμερα μὲ τίς προσευχές; Ἄν δὲν ἔχεις καλύτερη πληρωμὴ νὰ κάνεις, μείνε κεῖ νάρθουν τὰ πουλιὰ νὰ σὲ πᾶνε στὴ Δαμασκό.

Ἀφοῦ κοροῖδεψε ἔτσι τὸ γέρο, ὁ πραγματευτὴς προχώρησε, ἐνῶ ὁ δερβίσης τοῦ φώναζε ἀπὸ πίσω:

— Ἀθλιε ἀπιστε, θὰ τιμωρηθεῖς γιὰ τὴν ἀσπλαχνία σου.

Ὁ Μπέν-Ἰσσάρ ἔφτασε στὴν πόλη κι' ἄρχισε νὰ γυρνᾷ στοὺς ἐμπόρους γιὰ νὰ πουλήσει τὴν πραγματεία του. Τοῦ κάκου ὅ-

μως τοὺς γύρισε ὅλους, γιατί κανεὶς δὲν ἀγόρασε αὐτὸ ἐνὸς παρὰ πρᾶγμα.

Βράδυνασε πιά κι' ἀναγκάστηκε νὰ μαζέψει σὲ μὴν ἔρημικὴ τοποθεσίᾳ τίς καμήλες του, κι' ἔφαγε λίγα σῦκα, γιατί δὲν εἶχε λεφτὰ νὰ δειπνήσει.

Αὐτὴ ἡ ἀπραξία βᾶσταξε κάμποσες μέρες κι' ὁ κακόμοιρος ἔγινε λιγνός σὰ ρέγκα κι' ἄρχισε νὰ συλλογίζεται:

— Σίγουρα ὁ Θεὸς μὲ τιμωρεῖ γιὰ τὴ κακὴ μου διαγωγή πρὸς τὸ δερβίση. Τὶ νὰ κάμω γιὰ νὰ συχωρεθῶ;...

Ἐνας διαδότης ποὺ περνοῦσε, τὸν ἄκουσε ποὺ στέναζε ἔτσι καὶ σταμάτησε.

Κάποια μεγάλη ἁμαρτία θὰ ἔχεις κάμει, γιὰ νὰ σὲ τιμωρεῖ ἔτσι ὁ Θεός, τοῦ

εἶπε. Ἐξομολογήσου καὶ δὲ θὰ χάσῃς.

— Ναι, φέρθηκα ἄσχημα σ' ἓνα δερβίση, ἀποκρίθηκε ὁ Μπέν-Ἰσσάρ καὶ διηγήθηκε τὴν ἱστορία του.

— Ὑπάρχει τρόπος νὰ συχωρεθεῖς, τοῦ εἶπε τότε ὁ διαδότης. Βλέπεις ἐκεῖνη ἐκεῖ τὴ στενὴ τρύπα στὸν τοῖχο τοῦ τζαμιό; Ὅποιος νηστεύει κι' ἀγρυπνῇ πολὺ καὶ γίνεῖ τόσο λιγνός, ὥστε νὰ περάσει ἀπ' αὐτὴ τὴν τρύπα, παίρνει τὴ συχώρεση. Δοκίμασε καὶ σὺ λοιπόν, ἂν θέλεις νὰ γλυτώσεις ἀπὸ τὴν ὀργὴ τοῦ Προφήτη.

Ὁ Μπέν-Ἰσσάρ χάρηκε ποὺ ἔβρισκε τόσο εὐκόλο τρόπο νὰ συχωρεθῇ. Τόσο ἀδύνατος ποὺ εἶχε γίνεῖ, σκέφθηκε ὅτι εὐκόλα θὰ μπορούσε νὰ περάσει ἀπὸ τὴν τρύπα.

Κι' ἀληθινά, πέρασε εὐκολώτατα καὶ σ' ἓνα λεπτὸ βρέθηκε μέσα στὸ τζαμί. Ἦταν ἔρημο καὶ τὸ τριγύρισε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Σ' ἓνα ἰδιαιτέρο διαμέρισμα, εἶδε τὰ δῶρα ποὺ πρόσφεραν οἱ πιστοὶ μουσουλμάνοι, γιὰ νὰ τρέφονται οἱ μουφτῆδες κι' οἱ ἐπιστάτες τοῦ τζαμιό. Ἦταν ἐκεῖ φαγητὰ καὶ φρούτα κάθε λογῆς.

Ὁ πεινασμένος Μπέν-Ἰσσάρ ἄρχισε νὰ τρώει σὰ στραβός, ὥστερ' ἀπὸ τὴν τόση νηστεία, ὡς ποὺ χόρτασε πιά καὶ φούσκωσε σὰν τὸ ἄσκι. Ἐαπλώθηκε τότε χάμω νὰ κοιμηθεῖ λιγάκι καὶ νὰ χωνέψει.

Γιὰ κακὴ του ὅμως τύχη, τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἦταν παραμονὴ Παρασκευῆς. Καὶ ἡ Παρασκευὴ εἶναι ἡ μέρα ποὺ πηγαίνουν οἱ μουφτῆδες στὰ τζαμιά.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε ξαφνικά καὶ μπήκαν μέσα οἱ ἐπιστάτες κι' οἱ τοῦρκοι παπάδες. Ὁ Μπέν-Ἰσσάρ ἄλλο δὲ σκέφθηκε παρὰ πῶς νὰ τὸ σκάσει. Τρέχει λοιπὸν στὴν τρύπα τοῦ τοῖχου, γιὰ νὰ βγεῖ ἔξω ὅπως εἶχε μπεῖ.

Ἀλλὰ ποῦ! Ἀπὸ τὸ πολὺ φαί ἡ κοιλιά του εἶχε φουσκώ-

«Στὸ δρόμο ἀπάντησε ἓνα δερβίση...» (Σελ. 85, στ. α'.)

σει κι' ο κακομοίρης ο Μπέν-Ισαόρ μαγκώθηκε δάκρυος σ' αυτή την τρύπα, και δε μπορούσε ούτε έξω να βγει, ούτε πίσω να ξαναγυρίσει. Πήγαινε να πνιγεί κι' έβαλε τις φωνές.

Οι επιστάτες έτρεξαν και τον τράβηξαν από τα πόδια και τον έμπασαν πάλι μέσα στο τζαμί.

— Σὺ εἶσαι ποὺ ἔφαγες τὰ ἱερὰ δῶρα τῶν πιστῶν!; φώναξε ὁ ἀρχιμωφτής. Ὑπευθες τὸν παράδεισο καὶ τώρα, κακομοίρε, θὰ πᾶς δάκρυος στὴν κόλαση.

— Πέθαινα τῆς πείνας! ἀποκρίθηκε ὁ πραιματευτής.

— Ἐπρεπε νὰ μᾶς ζητήσεις κι' ὄχι νὰ μᾶς κλέψεις... Ἐμπρός, πηγαίνετέ τον στὸν κατὴ.

Ὁ Μπέν-Ισαόρ καταδικάστηκε νὰ φάει σαράντα ραβδιές κι' ἔτσι τιμωρήθηκε γιὰ τὴ σκληρή του συμπεριφορὰ πρὸς τὸ δερβίση.

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΤΟ ΔΙΑΒΟΛΟΠΑΙΔΟ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ήταν παιδί, πέμπο ἢ ἕκτο στὴν τσούρμα, τῆς κυρᾶ-Γαρουφαλῆς καὶ τοῦ κυρ-Δήμου τοῦ χασάπη.

Πῶς τῆλεγαν; Ἀγωνστο! Τὸ παρατσούκλι του εἶχε ἀντικαταστήσει τέλεια τὸν ὀνόματό του: Διαβολόπαιδο. Ἔτσι τὸ φώναζε ἡ μάνα του, ὁ πατέρας του, ὁ Μανώλης τοῦ μανάβη, ὁ Χρήστος τοῦ φαναρτζῆ κι' ὅλη ἡ γειτονιά.

Μὰ τί διαβολόπαιδο!... Στριμμένο, κλαφάρικο, φωνακλούδικο, καταραμένο. «Σκληθρα καὶ ξεκληριά» καθὼς ἔλεγε κι' ἡ γριὰ γειτόνισσα ἡ κυρ' Ἀντωνάνα. Νὰ χαθῇ!

Ἐφτυναν στὸν κόρφο τους οἱ καλοὶ ἄνθρωποι κάθε φορὰ ποὺ τῷδεβαν, τὰκουγαν ἢ τὸ θυμόνταν. Κι' ὅταν περνοῦσε ἀπὸ κοντὰ τους, τρέχοντας συνήθως καὶ τσιρίζοντας, ἦταν ἀδύνατο νὰ μὴ τοῦ δώσουν καμμιὰ κατραπακιά. Μὰ ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι. Κι' ἐγὼ ἀκόμα, ἅμα μοῦ τύχαινε στὸ δρόμο, τοῦ τὴν ἔδιναν.

Δὲν ξέρω, μὰ μοῦ φαίνεται πῶς ἡ κεφάλια του, τόσο δυσανάλογη μὲ τὸ τσίγκλιό του στραβοκάνικο κορμί, προκαλοῦσε τὴν κατραπακιά. Σοῦ ἠλέχτριζε τὸ χέρι, μὰ τὸ ναί, αὐτὴ ἡ παιδιάτικη κούτρα, μὲ τὰλλόκοτο σχῆμα τῆς—τί καρπούζι καὶ τί πεπόνι!—καὶ μὲ τὴν πυκνὴ μαύρη τρίχα ποὺ τὴ σκέπαζε, ἔπως μιά χέρσα γῆ τῆς γιόρταζε. Πάτ! κιοῦτ! Μπρός καὶ πίσω, δεξιὰ κι' ἀριστερά, ἡ γειτονιά δὲν ἔκανε ἄλλο παρά νὰ καρπαζώνη τὸ διαβολόπαιδο. Ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ τὴ μάνα του, ποὺ τοῦδιναν καὶ τίς περισσότερες, ὡς τὸ κοπέλλι τοῦ μανάβη, ποὺ ἔκοβε τὸ τραγούδι του στὴ μέση:

Σταφύλι! ἀπὸ τὰμπέλι μου
Τὰ φέρνει τὸ κοπ...

γιὰ τὰ τοῦ δώση κι' αὐτὸ τὴν κατραπακιά του! Πάτ!

Κιότ! στὴ στιγμή ἀπὸ τὰλλο μέρος. Γιατὶ τὴν κατραπακιά τὴ συνόδευε καὶ μιὰ γερὴ σπρωξιὰ καί, ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Μανώλη, τὸ διαβολόπαιδο ἔπεφτε στὰ χέρια τοῦ Χρήστου, τοῦ μικροῦ φαναρτζῆ. Δὲν τόχε κι' αὐτὸς λιγώτερο ἄχτι τὸ κακὸ παιδί, ποὺ κάθε φορὰ ποὺ θὰ περνοῦσε, θὰ τοῦ κλωτσόυσε κανένα τενεκέ, καμμιὰ λαμαρίνα,—ἔτσι γιὰ τὴν εὐχαρίστηση τοῦ κρότου,—ἔπως κάθε φορὰ ποὺ θὰ περνοῦσε ἀπ' τὸ μανάβικο, θὰ ρπαζε ἕνα σύκο, ἕνα βερύκοκο ἢ θὰ τοιμποῦσε τὰ σταφύλια...

Αὐτὲ τὰλλοτο ἔβλο χάλασε τάχα καὶ σκληρυνε περισσότερο τὸ παιδί; ἢ τάξιζε ἀπ' τὴν ἀρχή, χαλασμένο κι' ἐλεεινὸ καθὼς γεννήθηκε, κι' αὐτὸ ἴσα-ἴσα τὸ κρατοῦσε κάπως στὰ ὄρια του, μὲ τὸν πόνο καὶ μὲ τὸ φόβο: Σπουδαῖο ζήτημα! Κι' οἱ γνῶμες στὴ γειτονιά ἦταν χωρισμένες. Ἄλλοι ἔλεγαν:

—Ὡ! τί περιμένεις ἀπὸ ἕνα παιδί ποὺ τὸ πᾶνε ὅλοι ἀπὸ κλωτσο σὲ βρόντο; Λήσταρχος θὰ γίνῃ μεθαύριο! Φωτιά θὰ βάλῃ νὰ μᾶς κἀψῇ!...

—ἴσα-ἴσα, ἀπαντοῦσαν ἄλλοι. Γιὰ νὰ μὴ γίνῃ λήσταρχος, πρέπει νὰ τρώῃ ξύλο. Ἄν τ' ἀφίναμ' ἔτσι, θὰ μᾶς ἔκαιγε ἀπὸ τώρα. Ἀς το τὸ βρωμόπαιδο νὰ πάθῃ καὶ νὰ μάθῃ. Γιὰ νὰ μάθῃ μάλιστα, αὐτὸς θὰπρεπε νὰ πάθῃ καμμιὰ μέρα κάτι φοβερό!

—Σὺν τί;

—Δὲν ξέρω, μὰ κάτι ποὺ νὰργήσῃ νὰ τὸ ξεχάσῃ...

***

Ἐ, λοιπόν, αὐτὸ τὸ φοβερὸ πάθημα ποὺ εὐχόνταν οἱ γειτόνοι, τὸ διαβολόπαιδο τὸπαθε μιὰ μέρα... ἀπ' τὸ κεφάλι του. Κι' αὐτὸ θὰ διηγηθῶ τώρα, ἂν κι' ἔχω μεγάλες ἀμφιβολίες ἂν πραγματικῶς τοῦγινε καὶ μάθημα γιὰ πάντα...

Ὅπως τοὺς ἄλλους καὶ τ' ἄλλα ὅλα, ἔτσι καὶ τὸν ἑαυτό του,—τὸ κορμί του δηλαδὴ μὲ τὰ ρούχα του,—δὲν τᾶφινε ποτὲ σὲ ἡσυχία. Τὸ ἀνάγκαζε νὰ περνᾷ μὲ τὸ ζόρι, νὰ γλυστρᾷ ἀπὸ τὰ πιδ στενὰ ἀνοίγματα, χωρὶς νὰ τὸ νοιάζῃ ἂν θὰ σχιζόταν τὸ ρούχο ἢ τὸ πετόι του. Τῷκανε νὰ πηδᾷ ἀπὸ ἀφάνταστα ὕψη, ἀδιαφορώντας ἂν θάσπαζε χέρι, πόδι ἢ κεφάλι. Τῷχωνε, τὸ συμμαζεύε σὲ τρύπες, σὲ μυχοὺς, χωρὶς νὰ συλλογιέται μὲ τί τρόπο ἢ σὲ τί κατάστασιν θὰ τὸ ξανάθγαζε ἀπὸ κεῖ μέσα ἔτσι τῷδεβες πότε ξιπόλυτο, πότε μονοσάνδαλο, καὶ πάντα κουρελιασμένο, καταλερωμένο, μωλωπισμένο, ματωμένο, ἐλεεινόν... Καὶ πότε κούτσαινε, πότε εἶχε δεμένο τὸ χέρι του, πότε παρουσιάζονταν μ' ἕνα μεγαλοπρεπὲστατο τσιρότο στὸ μέτωπο.

Ἡ δόλια ἡ κυρᾶ-Γαρουφαλῆ δὲν πρόφταινε νὰ τὸ ντύνῃ, νὰ τὸ μπαλῶνῃ, νὰ τὸ πλένῃ. νὰ τὸ γιατρεύῃ. Ἐπιτέλους ἔλεγε κι' αὐτὴ ἕνα «ἄ! στὸ διάβολο!» καὶ τᾶφινε. Τέτιο παιδί!... Νὰ χαθῇ καὶ νὰ χάνεται!

Στὴν ἴδια γειτονιά, μὰ στὸν ἄλλο δρόμο,—ἐκεῖ ποὺ εἶχε τὸ χασάπικο ὁ κυρ-Δήμος,—ἦταν μιὰ ἐκκλησίτσα. Ἡ ἐκκλησίτσα αὐτὴ εἶχε προαύλιο. Κι' ἡ μάντρα του, πρὸς τὸ δρόμο, εἶχε μιὰ καγγελοπόρτα καί, δίπλα τῆς, ἕν' ἀνοιγμα σὰν παράθυρο, κι' αὐτὸ ἐπ'ίσης φραγμένο μὲ τρία στερεὰ σιδερένια καγγελάκια. Μιὰ μέρα, σουρτουκεύοντας, τὸ διαβολόπαιδο τρύπωσε στὸ προαύλιο τῆς ἐκκλησίτσας καὶ πῆγε κοντὰ σὲ κεῖνο τὸ παραθυράκι. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἔφτανε νὰ κοιτάξῃ ἔξω,—ἤθελε, φαίνεται, νὰ ἰδῇ πῶς θὰ φαινόταν ὁ δρόμος ἀπὸ κεῖνα τὰ κάγγελα,—τράβηξε μιὰ κουτσὴ καρέκλα, ξεχασμένη στὸ προαύλιο, ἀνέβηκε, ἔφτασε ὡς τὰ κάγγελα, ἔπιασε τὰ δυὸ μὲ τὰ δυὸ του χέρια κι' ἄρχισε... νὰπολαμεθάνῃ τὸ θέαμα τοῦ δρόμου. Φαίνεται ὅμως πῶς δὲν τῷδρισκε καὶ πολὺ ἀλλοιώτικο, καὶ τότε τοῦ ἤρθε ἡ ἰδέα νὰ διασκεδάσῃ καλύτερα μὲ λίγη γυμναστική: Νὰ μπαινοβγάλῃ τὸ κεφάλι του ἀπ' τὰ δυὸ ἐκεῖνα κάγγελα. Τί ὠραῖο ποὺ ἔβλεπε! Καὶ πῶς θὰ θαύμαζαν ὅσοι θὰ τῷδεβαν ἀπὸ τὸ δρόμο! Νὰ παίχνιδι μιὰ φορὰ!

Καὶ δοκίμασε. Ἀλλὰ ἡ κεφάλια δὲν χωροῦσε ἀνάμεσ' ἀπὸ τὰ κάγγελα... Μπᾶ! αὐτῆς θὰ τῆς περνοῦσε τώρα; Κι' ἀπὸ δῶ τὴν ἔχει, ἀπὸ κεῖ τὴν ἔχει, τὴν περνᾷ μὲ τὸ ζόρι.

Ἄ, μπράβο! Καλὰ πάμε! Ὑστερα ἔκαμε νὰ τὴν ξεπεράσῃ γιὰ νὰ ξαναρχίσῃ. Ἀλλὰ ἡ κεφάλια δὲν ξεπερνοῦσε... Μωρὴ καλὴ, μωρὴ κακὴ!... τίποτα!... Μὲ τὸ ζόρι; μὲ τὸ καλὸ; τίποτα Ἡ κεφάλια ἤθελε καὶ καλὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ, προβαλμένη, ξεπεταγμένη, μὲ τὸ λαίμω σφηνωμένο σχεδὸν ἀνάμεσα στὰ δυὸ κάγγελα. Εὐκόλα-δύσκολα, πέρασε μὰ τὸς τρόπος δὲν ἦταν νὰ ξεπεράσῃ!

Ὡ, διάβολε! μ' αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου διασκεδαστικό! Ἀπεναντίας ἐνοχλητικότατο. Καὶ τὸ διαβολόπαιδο, ἀνεδασμένο πάντα στὴν καρέκλα, μὲ τὸ κεφάλι ἔξω ἀπ' τὰ κάγγελα, ἀφροῦ ἀγωνίστηκε μονάχο του κάμποση ὥρα, ἔβαλε τίς φωνές:

—Ἐεεε! Βοήθεια!... Δὲ μπορῶ νὰ βγάλω τὸ κεφάλι μου!... Μάννα!... Πατέρχ!... Ἐλάτε νὰ μοῦ βγάλετε ἀπὸ δῶ τὸ κεφάλι μου! Ἐεεεε!...

***

Ἀπερίγραπτο τὸ τί ἀκολούθησε! Ὁ λῆ ἡ γειτονιά μαζεύτηκε καὶ μπροστὰ στὴν ἐκκλησίτσα. Κι' ἐνῶ ὁ κυρ-Δήμος ὁ χασάπης, ποὺ ἔτρεξε ἀπ' τοὺς πρώτους, πολεμοῦσε τοῦ κακού, μὲ τὸν Κυ-

ράχο τὸ μανάβη, νὰ λευθερώσῃ ἀπ' τὰ κάγγελα τὸ πιασμένο παιδί, οἱ ἄλλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, τὸ γελοῦσαν, τῷσκαζαν, τὸ πεισιμάτωναν, τοῦ φώναζαν:

—Ἀαα! καλὰ νὰ πάθῃς!... Αὐτὸ σοῦ χρειαζόταν!...

Τί ἀγαλλίαση ποὺ αἰσθανόταν ἡ γειτονιά μὲ τὴν κωμικοτραγικὴ ἀγωνία τοῦ διαβολόπαιδου! Ποντίκι στὴ φάκα νᾶβλεπε, δὲν θὰ χαιρόταν ἔτσι.

Ἐκεῖνο τσιρίζε, ξεφώνιζε, χαλοῦσε τὸν κόσμο. Καὶ κάθε τόσο ἔπαυε τὸ κλάμα γιὰ νὰ ρωτᾷ:

—Καὶ τώρα;... πῶς θὰ βγῇ;

—Νὰ κόψετε ἕνα κάγγελο, εἶπε κάποιος.

—Νὰ γκρεμίσετε λίγο τὸ τοιχάκι, εἶπε ἄλλος.

—Καλέ, ποιό! φώναξε ὁ Μανώλης, τὸ κοπέλλι τοῦ μανάβη. Νὰ τοῦ λιμάρете αὐτοῦν τὸ κεφάλι!

—Ὁχι, φώναξε ὁ μικρὸς φαναρτζῆς. Καλύτερα νὰ τοῦ τὸ κόψετε ἀπ' τὸ λαίμω. Ἀμέσως θὰ βγῇ!

Ἀλήθεια; Θὰ τοῦ λιμάριζαν τὸ κεφάλι; Θὰ τοῦ τῷκοβαν ἀπ' τὸ λαίμω;

Καὶ τὸ διαβολόπαιδο ποὺ τὰ πίστευε,—ἔ, πέντε χρονῶν μουρέλι ἦταν,—ἄρχισε νὰ ξεφωνίζῃ:

—Ὁχι! ὄχι! δὲ θέλω!... Νὰ λιμάρετε τὰ κάγγελα!... Νὰ ρίξετε τὸν τοιχο!... Χίιιι!...

—Ναί, ἂν ἔχῃς τύχη!... Ἀκοῦς ἐκεῖ ποὺ θὰ χαλάσουμε τώρα τὴν ἐκκλησιά γιὰ τὰ μούτρα σου!... Τὸ κεφάλι θὰ σοῦ κόψουμε, κακομοίρε!...

—Ὁχι πάλι κι' ὅλο τὸ κεφάλι. Κόψτε το, καλέ, τ' αὐτιά. Θὰ περάσῃ. Δὲ θέλω τ' αὐτιά μου!... Ὁχι τ' αὐτιά μου!... Χίιιι!...

—Σκάσε!... Δὲν τῷδερες αὐτό, ὅταν ἔχωνες τὴν κολοκῦθα σου κεῖ μέσα!... Μὰ ὁ Θεὸς σὲ φωτίσει, γιὰ νὰ γλυτώσουμε πιά ἀπὸ σένα!...

—Ἐ, τί κάθεστε; φέρτε τὸ μαχαίρι!...

—Τὴ λίμα!

—Τὸ μπαλτά!...

—Ἐνα γδάρτη!...

Ὅλα τὰ πίστευε. Καὶ δὲς του νὰ κλαίει, νὰ ξεφωνίζει, πότε χλωμὸ καὶ πότε κατακόκκινο, καὶ νὰ σπαρταρᾷ ὅσο μπορούσε. Γιατὶ δὲν μπορούσε καὶ πολὺ, καθὼς πατοῦσε στὴν καρέκλα, μὲ τὸ κεφάλι σφηνωμένο στὰ κάγγελα, ὅπως στὴν καρμανιόλα ἢ στὴν μερλίνα τοῦ παλιοῦ καιροῦ. Κι' ἦταν τόσο ἀστεῖο τὸ κακόμοιρο σ' ἐκείνη τὴ θέση, καὶ τόσο οἰκτρό! Μὰ τὴν ἀλήθεια, τὰ πλήρῳνε ὅλα...

Ἐπιτέλους, εἶδαν κι' ἀπόειδαν καὶ φώναξαν τὸ γιατρό... Ὁ γιατρός τῆς γειτονιάς φώναξε κι' ἕναν ἄλλον, ποὺ ἦταν «ειδικός». Κι' αὐτός, πιάνοντας τὸ παιδί ἀπ' τοὺς ὤμους, τὸ πρόσταξε:

—Χαμήλωσε τὸ κεφάλι σου ὅσο μπορεῖς!

Ὁχι, δυστυχία του! Θὰ τοῦ ἔκοβε τώρα τὸ κεφάλι ὁ γιατρός, ἢ θὰ τοῦ τῷδεβνε!...

Γέλια ὁ κόσμος ἀπέσω, ὅσο ἔδλεπε τὸ περίτρομο μούτρο ἀνάμεσα στὰ κάγγελα!

—Σκύψε, ρέ! δὲ θὰ σοῦ κἀνῃ τίποτα! Βλάκα!

Ἐσχυσε θέλοντας καὶ μὴ.

—Ἀκόμα! ἀκόμα!... Τώρα δεξιὰ!

Ἐκαμε δεξιὰ.

—Τώρα ἀριστερά.

Ἐκαμε ἀριστερά.

—Πρὸς τὰπάνω!...

Τὸ πλήθος δὲ μιλοῦσε πιά, δὲ γελοῦσε. Μὲ περιέργεια παρακολουθοῦσε αὐτὰ τὰ κινήματα, ποὺ τὰ πρόσταζε καὶ τὰ ὑποδοχοῦσε μὲ τὰ χέρια ὁ γιατρός.

***

Κι' ὁ τοῦ θαύματος! Ὑστερ' ἀπὸ καμμιὰ δεκαριά τέτοια, —δεξιὰ, ἀριστερά, ἀπάνω, κάτω,—ἡ κεφάλια τοῦ διαβολόπαιδου βρέθηκε ξε-

περασμένη ἀπ' τὰ κάγγελα, στὰ χέρια τοῦ γιατροῦ!

—Ἀαα! ἀλάλαξε τὸ πλήθος.

—Πάτ! μιὰ κατραπακιά ὁ γιατρός στὴν κεφάλια.

Τὸ πλήθος ἔβαλε τὰ γέλια.

Μὰ μὲ τὴν κατραπακιά, τὸ διαβολόπαιδο τινάχτηκε, ἔσεισε τὴν κεφάλια του, πήδησε ἀπ' τὴν καρέκλα, ἔσπρωξε ὅσους ἦταν κοντὰ του, τοὺς ξέφυγε καὶ χύθηκε στὸ δρόμο.

Τόση ἦταν ἡ φόρα του, ὥστε τὸ πλήθος παραμέρισε. Καὶ κεῖνο ἐξακολούθησε νὰ τρέχῃ, νὰ τρέχῃ, νὰ φεύγῃ, ἀλάζοντας κιόλα μ' ἕνα τέτοιο ξεφωνιτὸ χαρὰς, ποὺ ποτὲ δὲν τὸ ξανάκουσε ἡ γειτονιά τόσο δυνατὸ καὶ τόσο παρατεταμένο.

Σὲ λίγο τῷχασαν ἀπ' τὰ μάτια τους. Μὰ κι' ἀπὸ πέρα, ἀκούγαν ἀκόμα τὸ ξεφωνιτὸ του:

—Ἀααααα!

Τὸ διαβολόπαιδο ξεθύμαινε.

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ζ'.

Ὡστόσο ὁ κακὸς πελεκάνος, ἐκεῖνος ποὺ τὸν ἔλεγαν Λουκιανό, τὸ φυσόυσε καὶ δὲν κρούνε ποὺ τὸν κοροΐδεψε ὁ βασιλιάς. Κι' ἀφορμὴ ζητοῦσε νὰ τοῦ παῖξῃ κι' αὐτὸς κανέν' ἄσχημο παιχνίδι καὶ νὰ τὸν ἐδικιηθῇ. Ἀλλὰ τί; τοῦ κακού συλλογιόταν. Δὲν ἔβρισκε τίποτα.

Μιὰ μέρα ὅμως, ἡ τύχη τὸν βόηθησε: Καθὼς πετοῦσε ὁλόγυρ' ἀπὸ τὸ παλάτι, εἶδε στὴν αὐλὴ τὸ μικρὸ Λιάδοχο, ποὺ εἶχε πάρει τὸ στέμμα τοῦ πατέρα

του καὶ τῷπαίξε. Τὸ πετοῦσε ψηλὰ καί, καθὼς ἐκεῖνο ἔπεφτε, τὸ λιονταράκι πηδοῦσε καὶ τῷπιανε στὸν ἀέρα τραγουδώντας:

Κατέβα, μῆλο, νὰ σὲ ρωτήσω

Πόσα χρόνια θενὰ ζήσω,

Ἐνα!... δύο!... τρία!... τέσσερα!...

Τὸ πετοῦσε, τῷπιανε, κι' ἔλεγε κάθε φορὰ κι' ἀπὸ ἕναν ἀριθμὸ: Πέντε!... ἔξη!... ἑπτὰ!... Ἀλλὰ πρὶν πεῖ δέκα, μιὰ στιγμὴ ποὺ τὸ στέμμα βρισκόταν ψηλὰ στὸν ἀέρα, ὁρμᾷ ὁ κακὸς Λουκιανός, τᾶρπάξῃ στὰ πεταχτὰ κι' ἀπὸ δῶ πᾶν οἱ ἄλλοι!

Είχε περάσει το κεφάλι του απ' την τρύπα και το φορούσε σαν τραχηλιά. Βάζει τις φωνές ο μικρός Άλφόνσος:

— Μπαμπά!.. το στέμμα σου!.. Μπαμπά!.. μαμμά!..

Πετιέται έξω ο βασιλιάς, που εκείνη τη στιγμή ήσυχάζε στον κοιτώνα του, πετιέται κι' η βασίλισσα. Μά είναι άγριά. 'Ο πελεκάνος, με το στέμμα περασμένο στο λαιμό του, φεύγει μακριά.

Τί να τού κάμουν; Πώς να τόν κυνηγήσουν; Μήπως έχουν φτερά;

Φωνάζουν μόνο, μουγκρίζουν, φοβερίζουν, βοίζουν. καταριούνται. Μά οι φωνές δεν σταματούν βέβαια τόν Λουκιανό. Και το βασιλικό στέμμα πετᾷ μαζί του, φεύγει, πάει! Γύρευέ το τώρα...

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα υπό NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Ρωτήστε και τους άλλους, κύριε πλοίαρχε, τραύλισε ο Πέτερσεν.

— Έχω την ίδια εμπιστοσύνη στα λόγια τους όση έχω και στα δικά σου, είπε ο πλοίαρχος. Είναι κι' αυτοί για τὰ κάτεργα, σαν και σένα, και δεν ξέρω τί με κρατεί τώρα και δεν... 'Αλλά αρκετά είπαμε' ο σκοπός είναι να βρεθούν οι επιβάτες σου. 'Εσύ ξέρεις καλύτερ' από μένα από ποῦ ἔρχεσαι. Θά μού κάνης τὴ χάρη νὰ ξαναπᾶς στὸ ἴδιο μέρος. Πήγαινε ἀμέσως νὰ βρῆς τὸ παγοβόδι· καὶ φέρε μου πίσω ἐκείνους ποὺ ἐγκατέλειψες ἐκεῖ πάνω. Εἰδεμῆ...

Καὶ μ' ἓνα νεῦμα συμπλήρωσε τὴν ἀπειλή του.

— Κύριε πλοίαρχε, ἰκέτευσε ὁ Πέτερσεν. 'Ακούστε με, σὰς παρακαλῶ. Εἶμαι πρόθυμος νὰ ψάξω νὰ βρῶ τὰ παιδιά καὶ τοὺς δασκάλους τους, ποὺ μόνο ὁ ἄνεμος κι' ἡ ὁμίχλη μὲ χώρισε ἀπὸ κοντά τους. 'Αλλά ὄχι μόνος μου.

— Συζητεῖς ἀκόμη;

— Γιὰ τὸ ἴδιο τους τὸ συμφέρο, κύριε πλοίαρχε. Μονάχος μου δὲ θά μπο-

«Καὶ μ' ἓνα νεῦμα συμπλήρωσε τὴν ἀπειλή του». (Σελ. 88, στ. α'.)

ρέσω ποτέ μου νὰ τοὺς φθάσω, καὶ ἀκόμη λιγώτερο νὰ τοὺς φέρω πίσω. Χρειάζομαι τοῦλάχιστο ἓνα ζευγάρι κουπιὰ μαζί μου.

— 'Ο κ. Ντόνοου βρῆκε σωστὸ νὰ ἐπέμβῃ.

— 'Εχε, δίκιο, κύριε πλοίαρχε. 'Επιτρέψατέ μου νὰ πάω μαζί του, μαζί μ' ἓναν ἄλλον ποὺ θά θελήσῃ νὰ μᾶς βοηθήσῃ.

— 'Ερχομ' ἐγώ, εἶπε ὁ Μακντόναλντ.

— 'Ο Φάϊρμπερν, κατευνασμένος λιγάκι, κατὰλαβε ὅτι θά ἦταν πραγματικῶς καλύτερα ἂν ἔκαναν ἔτσι. Πρῶτα ἔπρεπε νὰ σωθοῦν τὰ παιδιά. 'Υστερα θά ἔδλεπαν γιὰ τᾶλλα.

Ἡ σωτηρία τους γιὰ τὴν ὥρα κρεμόταν ἀπὸ τὸν Πέτερσεν. 'Ο Μακντόναλντ καὶ ὁ κ. Ντόνοου δὲν εἶχαν νὰ κάνουν τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ τὸν ἐπιτηροῦν αὐστηρά. 'Αν δοκίμαζε νὰ τοὺς γελάσῃ, θά τὸν ἐπιαναν ἀπ' τὸ λαιμό. 'Αλλ' ὄχι. Δὲν εἶχε κανένα τέτοιο σκοπὸ. Εἶχε διαβάσει στὰ μάτια τοῦ Φάϊρμπερν τὴν ἀκλόνητη ἀπόφασή του. 'Ο Μακντόναλτ καὶ ὁ θεὸς τοῦ Κίντ δὲν ἦταν κι' αὐτοὶ λιγώτερο ἀποφασισμένοι. Κι' ὁ ἄθλιος τώρα δὲν συλλογιζόταν παρὰ πῶς νὰ βρῇ τὰ θύματά του. Θά τᾶβρισκε ἄραγε; Τὸ παγοβόδι πιθανὸ νὰ τᾶβρισκε. 'Αλλὰ ἐκείνους; Δὲν μπορεῖ νὰ εἶχαν γλυστρήσει σὲ καμμιά χαρμάδα τοῦ πάγου; Τὸ κρῦο, ἡ πείνα, δὲν θά εἶχαν ἐξαντλήσει τ' ἀδύνατα αὐτὰ πλάσματα; Εἴκοσι ὥρες καὶ περισσότερες εἶχαν περάσει ἀπὸ τὴν ἐγκατέλειψή τους. Πόσες θά περνοῦσαν ἀκόμη ὡς τὴ διάσωσή τους; Καὶ ἂν δὲν εἶχε συμβεῖ τίποτα ὡς τώρα, δὲν θά μπορούσε νὰ συμβῇ ὡς τότε;

— 'Εμπρός, πηγαίνετε, εἶπε ὁ πλοίαρχος στὸν Μακντόναλντ. Κρίμα ποῦ τὸ «Φίνμαρκ» δὲν εἶναι σὲ θέση γιὰ νὰ λάβῃ μέρος στὶς ἐρευνες. 'Αλλά θά σὰς περιμένουμε ὥσπου νὰ γυρίσετε καὶ δὲν θά κουνηθοῦμε καθόλου ἀπ' ἐδῶ. Αὐτὲς οἱ λουριδὲς τῆς ὁμίχλης εἶναι σημάδι πῶς θά κάνῃ καλὸν καιρὸ. 'Ο ἀέ-

ρας δὲν πρόκειται νὰ δυναμώσῃ καὶ δὲν θάχουμε καθόλου φουσκοθάλασσιὰ. Κατὰ τὴ γνώμη μου, τὸ παγοβόδι θά διευθύνεται πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ μὲ μιά ταχύτητα ὄχι μεγαλύτερη ἀπὸ δυὸ μίλλια τὴν ὥρα. Μπορεῖτε νὰ βάλετε κι' ἓνα πανὶ στὴ βάρκα. Πάρτε τρῶφιμα μαζί σας, καὶ καλὴ ἐπιτυχία!

Χωρίστηκαν πολὺ συγκινημένοι κι' οἱ τρεῖς τους. 'Ο Πέτερσεν δὲν ἔδραζε τιμωριὰ. Ἡ ὑπακοή του ἦταν ὑποδειγματική. Σήκωσε τὸ πανὶ τῆς βάρκας, ἐνῶ ὁ Μακντόναλντ ἔπιασε τὸ τιμόνι. 'Αν τοὺς ἔσπρωχνε εὐνοϊκὸς ἄνεμος, θά μπορούσαν νὰ κάνουν πέντε ἕξι κόμβους τὴν ὥρα κι' ἂν ἡ ὁμίχλη σκορπίζεταν, θάφταναν τὸ παγοβόδι σὲ εἴκοσι ὥρες τὸ περισσότερο. 'Αν ὅμως δὲν σκορπίζεταν; 'Ο κ. Ντόνοου δὲν τολμοῦσε νὰ φαντασθῇ.

Ἔχει ὁ Θεός, σκέφθηκε.

Οἱ τρεῖς ἄνδρες δὲν ἄλλαξαν οὔτε μιά λέξη ὅλες τὶς ὥρες τοῦ ταξιδιοῦ τους. Γιὰ ποῖο λόγο νὰ μιλήσουν μιά καὶ δὲν εἶχαν τίποτα νὰ ποῦν; 'Ο Μακντόναλντ κρατοῦσε τὸ τιμόνι κατευθεῖαν πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ, στήν κατεύθυνση δηλαδὴ ποὺ ὑπέθεταν πῶς εἶχε πάρει ὁ ὀγκόπαγος.

Παρ' ὅλο ποὺ ἡ ὁμίχλη ἀπὸ πίσω τους εἶχε ἐξαφανισθεῖ, εἶχαν χάσει ἀπὸ τὰ μάτια τους τὸ «Φίνμαρκ», σημάδι πῶς ἡ ταχύτης τους ἦταν καλὴ. Μπροστά τους ὁ ὀρίζοντας δὲν ἦταν τόσο καθαρός. Στὸ μέρος αὐτὸ ὑπῆρχε ἀκόμη ἀρκετὴ ὁμίχλη κι' αὐτὸ δὲν ἦταν καθόλου καθησυχαστικόν. Ἐκανε τὸ Μακντόναλντ νὰ ζαρώνῃ τὰ φρύδια του, τὸν κ. Ντόνοου νὰ μένῃ σκεπτικὸς καὶ τὸν Πέτερσεν νὰ νοιώθῃ ὀλοένα καὶ περισσότερο τὸ σφάλμα του καὶ τὶς συνέπειές του. 'Ο ἑλεεινὸς κρυφοκοίταζε ὅλη ὥρα τοὺς δυὸ ἄνδρες, ποὺ κρατοῦσαν τὴ ζωὴ του στὰ χέρια τους. 'Αν μπορούσε νὰ τοὺς ξεφορτωθῇ! Τὸ ζήτημα ἦταν πῶς αὐτοὶ ἦταν ὀπλισμένοι, ἐνῶ αὐτοῦ τοῦ εἶχαν πάρει ὡς καὶ τὸ μαχαίρι τοῦ ἀκόμης. 'Αλλοιῶς, ἀποφασίζοντας ὅλα γιὰ ὅλα, θά δοκίμαζε νὰ γίνῃ κύριος τῆς βάρκας καὶ νὰ στραφῇ στὴν ξηρά, ἀντὶ νὰ τρέχῃ νὰ κυνηγᾷ τώρα ἐκεῖνο τὸ διαβολικὸν παγοβόδι.

— Δὲ γίνεσαι τίποτα! συλλογιζόταν.

Πραγματικῶς, ὁ Μακντόναλντ τὸν ὑποψιάζεταν καὶ δὲν ἔδραζε καθόλου τὰ μάτια του ἀπὸ πάνω του. Σ' ὅλο τὸ διάστημα τοῦ ταξιδιοῦ τους, ἡ ἐπιτήρηση τοῦ φοβεροῦ ὑποπλοίαρχου δὲν χαλαρώθηκε καθόλου, καὶ δὲν ἀποφάσισε ν' ἀναπαυθῇ, παρὰ ἀφοῦ παρέδωσε τὸ τιμόνι στὰ χέρια τοῦ θεοῦ τοῦ Τζάκ, λέγοντάς του νάχῃ τὰ μῦτια του τέσσερα.

Τὸ ἄλλο πρωῒ, ἡ βάρκα συνάντησε ἀπόλυτη νηνεμία. Τὸ πανὶ τῆς κρεμόταν χαλαρωμένο καὶ δὲν τὴ βοηθοῦσε καθόλου στὸ δρόμο τῆς. Τώρα ἡ ὁμί-

χλη εἶχε μείνει πίσω τους ἐντελῶς. Μπροστά τους, ὅσο ἔφθανε τὸ μάτι, ἡ θάλασσα καθρέφτιζε μονάχα τὸ γαλάζιο τ' οὐρανοῦ καὶ τὸν ἥλιο. Σὲ λίγο διέκριναν ἓνα παγοβόδι, κι' ὕστερα ἓνα ἄλλο, παρόμοια καὶ τὰ δυὸ μὲ δυὸ φανταστικὰς κατάλευκες βάρκες, τόσο λευκές, ὥστε χρειάζεσθαι ἓνα πολὺ ἐξησκημένο μάτι γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ τὰ διακρίνῃ ἀπὸ τόσο μακρυνά.

Ἡ βάρκα διευθύνθηκε πρὸς τὸ μέρος τους, ἀλλὰ δὲν τὰ πλησίασε καὶ πολὺ, γιὰτὶ ὁ Πέτερσεν ἄρχισε νὰ κουνῇ τὸ κεφάλι του. Τὸ παγοβόδι, ὅπου εἶχε ἀποβιάσει τὴ μὴς Γκράς Κλάριτζ, τὸν κ. 'Αχιλλέα 'Αντρεϊωμένο καὶ τὰ παιδιά, δὲν εἶχε αὐτὸ τὸ σχῆμα. Δὲν ὑψωνόταν τόσο πολὺ ἀπ' τὸ νερό. Μὲ μιά μεγάλη σχεδιά, νὰ μὲ τί ἔμοιαζε.

— 'Οχι μὲ μιά βάρκα.

— 'Ολ' αὐτὰ ἦταν σκληρὲς ἀπογοητεύσεις γιὰ τὸ θεῖο τοῦ Κίντ, ποὺ ἐπαναλήφθηκαν πολλὰς φορές, γιὰτὶ μόνο δώδεκα ὥρες ἀργότερα οἱ ἐρευνὲς τους ἔφτασαν σὲ ἀποτελέσμα.

Βλέποντας ἀπὸ μακρυνά ἓνα παγοβόδι σχεδὸν ἐπίπεδο, ὁ Πέτερσεν ἐνόμισε πῶς ἦταν τὸ ζητούμενο. Καὶ πραγματικῶς, δὲν γελιόταν. Ἦταν αὐτό. Δὲν ἔμεινε καθόλου ἀμφισβολία γι' αὐτὸ τὸ πράγμα, ὅταν ὁ κ. Ντόνοου κι' ὁ Πέτερσεν, ἀφοῦ ἀποβιάστηκαν στὸ παγοβόδι, βρῆκαν μερικὰ πράγματα ποὺ ἀνῆκαν στοὺς ναυαγούς, δηλαδὴ ἓνα κασκέτο καὶ μερικὰ κουρέλια ἀπὸ κουβέρτες. 'Αλλὰ τὰ δυστυχισμένα παιδιά δὲν βρίσκονταν πιά ἐκεῖ! Κι' αὐτὰ καθὼς κι' ἡ μὴς Γκράς Κλάριτζ κι' ὁ κύριος 'Αχιλλέας 'Αντρεϊωμένος, δὲν εἶχαν ἀφήσει παρὰ μοναχὰ τὰ ἴχνη τους.

Κατάχλωμος, ἀπελπισμένος, ὁ κ. Ντόνοου μπῆκε πάλι μέσα στὴ βάρκα. 'Ο Πέτερσεν εἶχε μπεῖ πρὶν ἀπ' αὐτόν. 'Ο ἄθλιος κουνόσε τὸ κεφάλι του, σὰν ἄνθρωπος ποὺ ἔχει χάσει κάθε ἐλπίδα.

Μπορεῖ νὰ τοὺς βοηθήσῃ κανένας ἄλλος προτοῦ ἀκόμη φθάσουμε μεῖς, δοκίμασε νὰ πῇ ὁ Μακντόναλντ.

— 'Ο κ. Ντόνοου τοῦ ἔδειξε τὸ εὐρημά του.

— 'Αν τοὺς ἔσωζε κανεὶς, ὁ ἀνεπιβό μου δὲν θάφινε τὸ κασκέτο του πάνω στὸ παγοβόδι.

— Μπορεῖ νὰ τοῦ τὸ πῆρε ὁ ἄνεμος.

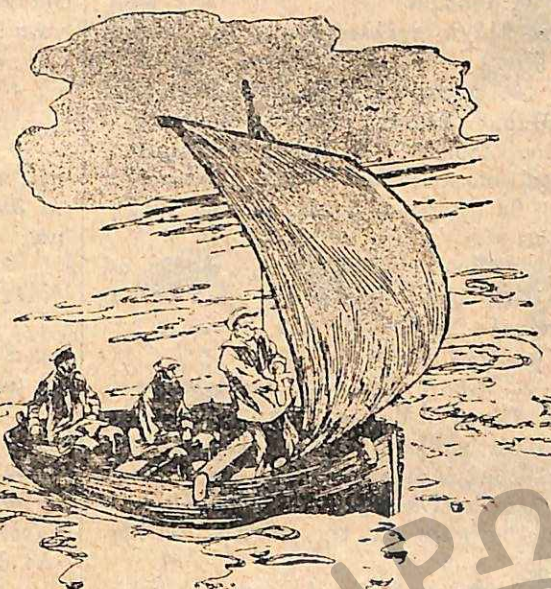
— 'Οχι, ἄλλη εἶναι ἡ αἰτία, φηθόρισε ὁ κ. Ντόνοου. 'Ο ὀγκόπαγος ἔχει ἀνοίξει στὰ δυὸ, ἀπὸ τὴν μὴν ἄκρη ὡς τὴν ἄλλη. Ἡ ραγισματικὰ διακρίνεται καθα-

ρὰ κι' εἶναι ἐντελῶς πρόσφατη. Ρωτήστε τὸν Πέτερσεν. Θά σὰς πῇ πῶς ἀπὸ χθὲς ὡς σήμερα θάχουν φύγει ἀρκετὰ κομμάτια ἀπ' τὸ παγοβόδι.

Γιὰ νὰ εἶναι τελείως ἐν τάξει μὲ τὴ συνείδησή του, ὁ Μακντόναλντ θέλησε νὰ ἐξακολουθήσουν τὶς ἐρευνες. Παρακάτω βρῆκαν μερικὰ ἐπιπλέοντα κομμάτια πάγου, ἀλλ' ἦταν τόσο μικρὰ καὶ τόσο λεπτόφλοδα, ὥστε θά ἦταν ἀδύνατο στοὺς ναυαγούς νὰ ζητήσουν καταφύγιο σὲ κανέν' ἀπ' αὐτὰ κατὰ τὴν ὥρα τῆς καταστροφῆς.

— 'Ας γυρίσουμε στὸ «Φίνμαρκ», ἀποφάσισε ὁ κ. Ντόνοου.

— 'Ε, λοιπόν; ρώτησε ὁ πλοίαρχος, μόλις ἡ βάρκα γύρισε στὸ πλοῖο, ὕστερα ἀπὸ πολλές ὥρες ταξιδιοῦ.

«Σήκωσε τὸ πανὶ τῆς βάρκας, ἐνῶ ὁ Μακντόναλντ ἔπιανε τὸ τιμόνι». (Σελ. 88, στ. γ'.)

Ἡ σιγὴ τοῦ Μακντόναλντ καὶ τοῦ κ. Ντόνοου ἦταν ἡ μόνη ἀπάντηση ποὺ τοῦ δόθηκε.

— Πλησίασε, εἶπε στὸν ψευτο-Λανό.

— 'Ο ναυτὸς ὑπάκουσε.

— Σοῦ εἶχα ἐμπιστευθεῖ ἐπτά ἐπιβάτες, τοῦ εἶπε ὁ πλοίαρχος Φάϊρμπερν, τί τοὺς ἔκανες;

— 'Ο Πέτερσεν δὲν ἀποκρίθηκε καθόλου· μόνο ἔσκυψε τὸ κεφάλι του.

— Πολὺ καλὰ, εἶπε ὁ πλοίαρχος.

Καὶ φωνάζοντας τὸ ναύκληρο, διέταξε:

— Πάρτε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, κατεβάστε τον στ' ἀμπάρι καὶ βάλτε τον στὰ σίδερα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

— 'Οπου ἡ σωτηρία ἔρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανὸν

Ἐὰν δὲν ἦταν ἡ μεγάλη ἀπόσταση κι' ἂν δὲν τοὺς χώριζε ἡ ὁμίχλη, ὁ Μακντόναλντ, ὁ κ. Ντόνοου κι' ὁ Πέτερσεν θά μπορούσαν τὴν προτεραία νὰ γίνουν μάρτυρες μιᾶς παράξενης σκηνῆς. Δυστυχῶς ὅμως αὐτὴ δραματικῶς ἐκεῖ μπροστά τους, πίσω ἀπὸ ἓνα

πυκνὸν παραπέτασμα ὁμίχλης, ποὺ χώριζε τὴ βάρκα τους ἀπὸ τὸ παγοβόδι. Κι' ὅταν ἡ βάρκα τους τὸ πέρασε αὐτὸ τὸ παραπέτασμα, ὅλα εἶχαν τελειώσει, κι' οἱ πρωταγωνιστὲς τοῦ δράματος εἶχαν ἐξαφανισθεῖ πίσω ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ ὀρίζοντα, γιὰ τὴν κακὴ τύχη τοῦ Πέτερσεν, ποὺ ἄλλοιῶς θάβρισκε μεγαλύτερη ἐπιείκεια ἀπὸ τὸν πλοίαρχο Φάϊρμπερν.

Ἄς ξαναγυρίσουμε πίσω, στὴν ὥρα ἐκείνη, ὅπου οἱ ναυαγοί, ἐξαντλημένοι ἀπὸ τὴν πείνα, δὲν εἶχαν πιά τὸ θάρρος νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ βαθολύωμα ἐκεῖνο τοῦ πάγου ποὺ τοὺς προφύλαγε λιγάκι ἀπὸ τὸ κρῦο, κι' εἶχαν ἀρχίσει ν' ἀπελπίζονταν ἐντελῶς. Ναρκωμένοι, μισοαναίσθητοι, δὲν συνομιλοῦσαν πιά μεταξύ τους. Ν' ἀνταλλάξουν τίς σκέψεις τους; Γιὰ ποῖο λόγο; 'Ολων ἦταν ἐντελῶς ἀπαισιόδοξες. Καὶ στὸν Κίντ ἀκόμη εἶχε μεταδοθεῖ ἡ γενικὴ ἀπελπισία. Ἡ πετονιά του ἔμεινε ἀκούνητη καὶ δὲν εἶχε πιά καμμιά ἐλπίδα πῶς θά κατόρθωνε νὰ πιάσει ψάρια μ' ἓνα τόσο γελοῖο δόλωμα.

Βαριετισμένος νὰ περιμένῃ, ἐτοιμαζόταν νὰ πετάξῃ ὅλη τὴν πετονιά του στὸ νερό, ὅταν ἀκούστηκε ἓνα ὑποπτό τρίξιμο, ποὺ δὲν προσηγοῦσε τίποτα καλόν. 'Ο Τζάκ, ποὺ ἦταν ἡ σειρά του νὰ φυλάγῃ, ἄρχισε ν' ἀνησυχῇ πολὺ.

— Σηκώθηκε! φώναξε στοὺς συντρόφους του. Τὸ παγοβόδι θά κοπῇ στὰ δυὸ.

Πραγματικῶς, μιά ραγισματικὰ χώριζε τὸν πάγο. Καὶ καθὼς ὀλοένα μεγάλωνε καὶ περισσότερο, οἱ ναυαγοὶ ὑποχώρησαν πρὸς τὸ κέντρο τοῦ ὀγκόπαγου. Λίγα λεπτά ἀργότερα, τὸ κομμάτι, ὅπου βρισκόταν πρὶν, ξεκόλλησε ὀλόκληρο ἀπὸ τὸ παγοβόδι καὶ παρασύρθηκε ἀπὸ τὸ ρεῦμα.

— Φθηνὰ τὴ γλυτώσαμε! εἶπε ὁ Τζάκ μὲ χαρὰ.

— Γλυτώσαμε τὸ κακὸ γιὰ νὰ πέσουμε σ' ἄλλο χειρότερο, εἶπε σκεπτικὸς ὁ παιδαγωγός.

Κι' ἡ σκέψη του τὸν ἔφερε πίσω, στὶς εὐτυχισμένες ἐποχές, τότε ποὺ οὔτε φανταζόταν καν τίς σημερινὲς περιπέτειες...

(Ακολουθεῖ)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΔΑΣΟΣ ΕΛΑΤΩΝ

Τάχα ἡ βοή ποὺ δυναμώνει
Ἡ ποὐφυγε τὸ φῶς σιγά;
Τὸ δέος ποὺ νοιώθω μεγαλώνει
Κι' ὅλ' ἡ καρδιά μου ἀναριγᾷ.

Ἀπλώνονται τοιγύρω ὡς πέρα
Τὰ ἔλατα μαύρα κι' ἡ ἐρημιά
Μέσ' στὰ κλαδιά ἡ βοή τὰ γέγρα
Μονάχη—ἄλλη φωνὴ καμιά.

Μέσα στὸν παγομένο κλαίει
βοριά, τοῦ δάσους ἡ ψυχὴ
Τραγοῦδι θλιβερό νὰ λέει
Ἡ νάναι κάποια προσευχὴ;

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ HARRIET BEECHER-STOWE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Κι' ή μαύρη;

— Μην τὰ ρωτάτε! "Όταν πήγα να τὸ πάρω, ἡ μαύρη ἀγρίεψε, ἔγινε σωστή τίγρη! Βγάζει, πὸν λέτε, ἕνα μαχαίρι κι' ὁρμᾷ νὰ μᾶς σφάξῃ ὅλους! Στὴν ἀρχὴ φοβηθήκαμε. "Όταν ὅμως εἶδε ὅτι στὸ τέλος θὰ τὴν πιάνουμε νὰ τὴ δέσουμε, δίνει μιὰ καὶ πέφτει στὸ ποτάμι μαζί με τὸ παιδί. Οὐτε τὴν εἶδατε, οὐτε τὴν εἶδα πιά!

— Κολοκύθια! εἶπε ὁ Λόκερ, πὸν ἀκούγε αὐτὲς τίς ἱστορίες με φανερὴ περιφρόνηση. Οἱ δικές μου οἱ σκλάβες δὲ μὸν σκαρώνουν ποτὲ τέτοια κόλπα.

— Καὶ πὼς τὰ καταφέρνετε;

— Πὼς τὰ καταφέρνω; Ἀπλούστατα. Μόλις ἀγοράσω μιὰ μαύρη με παιδί, πὸν θέλω νὰ τὸ πουλήσω, στέκομαι μπροστὰ τῆς, τῆς βάζω τὴ γροθιά μου μπροστὰ στὴ μύτη τῆς καὶ τῆς λέω: «Μὴ σαλέψεις βήμα, μὴ βγάλεις μιλιὰ, γιατί σου σπᾶν τὸ κεφάλι στὴ στιγμὴ!» Ὑστερα τῆς λέω: «Τὸ παιδί εἶναι δικό μου κι' ὄχι δικό σου. "Όποτε μὸν ἀρέσει θὰ τὸ πουλήσω. Μὴ βγάλεις τσιμουδιά, γιατί θὰ σου κάμω τὰ μούτρα σου σαλάτα!» Καὶ βλέπουν πὼς δὲν ἀστετεύονται. Βουβαίνονται λοιπόν, πὸν λέτε, σὰν τὰ φάρια. Τσιμουδιά!

— Αὐτὸ θὰ πει νὰ μιλᾷ κανεὶς ἔξω ἀπὸ τὰ δόντια! εἶπε γελώντας ὁ Μάρκς. Ὁ Χάλεϋ, πὸν εἶχε πιεῖ ἀρκετά, ἀρ- χισε νὰ μιλᾷ γιὰ ἠθικὴ.

— Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, Τόμ, εἶσαι πολὺ σκληρός. Κι' ἄλλοτε σοῦ τῆπα, καὶ τώρα σοῦ τὸ ξαναλέω, πὼς εἶναι ἠθικώτερο νὰ φερνόμεστε πιδ μαλακά. Κάνουμε καλύτερα τὸ ἐμπόριό μας καὶ φροντίζουμε καὶ γιὰ τὴν ψυχὴ μας, ὅταν θάρθει ἡ ὥρα νὰ μᾶς φάει τὸ χῶμα. Δὲν ἔχω δίκιο;

— Πφ! ἔκαμε ὁ Τόμ Λόκερ. Μοῦ χαλαεὶ τὸ στομάχι ν' ἀκούω τίς βλα- κείες σου...

Καὶ ρούφηξ' ἕνα ποτήρι ρακί.

— Ἀκουσε νὰ σοῦ πῶ, εἶπε ὁ Χάλεϋ.

Ὁ σκοπὸς μου ἦταν πάντα νὰ κάνω χρήματα. Ὡστόσο τὸν χρόνον, φίλε μου, δὲν εἶναι τὸ πᾶν. Ἐχουμε καὶ ἀπὸ μιὰ ψυχὴ ὁ καθένας μας. Ναί, ἐγὼ πιστεύω στὴ θρησκεία. Κι' ἄμα μαζέψω ἀρκετά χρήματα, θὰ πάω νὰ ἡσυχάσω σὲ μιὰ γωνιά καὶ θὰ φροντίσω γιὰ τὴν ψυχὴ μου.

— Θὰ φροντίσεις γιὰ τὴν ψυχὴ σου! φώναξε ὁ Τόμ με περιφρόνηση. Καὶ πὸν τὴ βρήκες ἐσὺ τὴν ψυχὴ; Μὴ χάσεις τὸν κόπο σου, φίλε μου. Ὁ διά- βολος θὰ σὲ πάρει ἔτσι κι' ἄλλοιως.

— Λέγε ὅ,τι θέλεις, Τόμ. Αὐτὰ πὸν πὸν λέω ἐγὼ εἶναι γιὰ τὸ καλὸ μας.

— Ὡχ ἀδερφέ, βαρέθηκα νὰ σ' ἀ- κούω. Ὑπηρετεῖς τὸ διάβολο σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ, καὶ στὸ τέλος θέλεις νὰ τὸν ξεγελάσεις καὶ νὰ τοῦ ξεφύγεις. Ἀμ, ἔννοια σου, εἶν' ἔξυπνος κι' αὐτός!

— Ἐ, κύριοι, χάνουμε τὸν καιρὸ με λόγια, φώναξε ὁ Μάρκς. Ὁ κ. Χάλεϋ ἔχει τίς ἰδέες του, καὶ σὺ, Τόμ, τίς δι- κές σου. Τώρα τὴ δουλειὰ μας. Τί θὰ κάμετε, κύριε Χάλεϋ, μ' αὐτὴ τὴ σκλάβ- α; Δὲ θὰ τὴν κυνηγήσετε;

— Ἡ σκλάβα δὲ μὸν ἀνήκει, εἶναι τοῦ κ. Σέλμπυ. Ἐγὼ κυνηγοῦσα τὸ παι- δί. Τρέλλα μ' ἔπιασε κι' ἀγόρασα αὐτὸ τὸ μαῖμουδάκι!

— Πάντα τρέλλες κανεὶς ἐσὺ! εἶπε ὁ Τόμ.

— Ἀφήστε τα τὼρ' αὐτά, εἶπε πάλι ὁ Μάρκς. Ἐφέρετε, κύριε Χάλεϋ, τέτοιου εἶδους δουλειὲς εἶναι ἡ προτίμησή μου. Πῆτε μου πὼς εἶναι αὐτὴ ἡ σκλάβα, καὶ πὸν θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ τὴν ἀναζη- τήσει;

— Εἶναι σχεδὸν ἄσπρη, ὠραία καὶ καλοαναθρεμμένη. Ἐδῶσα χίλια δολλά- ρια στὸ Σέλμπυ νὰ μὸν τὴ δώσει καὶ δὲ μὸν τὴν ἔδωσε.

— Ἀσπρη, ὠραία καὶ καλοαναθρεμέ- νη; ἔκαμε ὁ Μάρκς. Αὐτὴ εἶναι καλὴ δουλειὰ, καθὼς φαίνεται. Ἐγὼ λέω νὰ βαλθοῦμε ὅλοι νὰ τὴν πιάσουμε. Τὸ παι- δί βέβαια εἶναι τοῦ κ. Χάλεϋ, ἀλλὰ ἐ- μεῖς θὰ πάρουμε τὴ σκλάβα. Τί λές, Τόμ;

Ὁ Τόμ, πὸν εἶχε ἀκούσει τὴ συζή- τηση με ἀνοιχτὸ στόμα, τῷκλεισε μονο- μιᾶς σὰ σκύλος πὸν χάφτει ἕνα κόκ- καλο, καὶ κάθησε νὰ χωνέψει τὴν ἰδέα. Ὑστερα χτύπησε δυνατὰ τὴ γροθιά του στὸ τραπέζι καὶ εἶπε:

— Καλὴ ἰδέα! Νὰ τὴν βάλουμε μπρός!

— Καλά, ἐγὼ δὲ θάχω μέρος ἀπὸ τὰ κέρδη; ρώτησε ὁ Χάλεϋ.

— Θὰ πάρεις τὸ παιδί, εἶπε ὁ Λόκερ. Τί ἄλλο θές;

— Μοῦ φαίνεται ὅτι, ὅπως εἶναι τὸ ἔθιμο, πρέπει νὰ πάρω ἕνα δέκα τὰ ἑκατό, δηλαδὴ τὴν προμήθειά μου.

— Μπά, πὸν νὰ σὲ πάρει ὁ διάβολος! φώναξε ὁ Τόμ. Ἀ δὲ σ' ἀρέσει, κρατᾷ- με καὶ τὸ παιδί καὶ δὲ σοῦ δίνουμε τί- ποτα. Δικαίωμά μας δὲν εἶναι;

— Καλά, καλά, εἶπε ὁ Χάλεϋ ὑπο- χωρώντας. Δόστε μου τὸ παιδί καὶ δὲ θέλω τίποτ' ἄλλο.

— Δὲ θέλεις ἐσὺ, μὰ θέλουμε μεῖς! Σὲ ξέρω καλὰ καὶ θέλω νάμαι σίγουρος. Θὰ μὸν μετρήσεις πενήντα δολλάρια, ἀλλιῶς δὲν ἔχει παιδί! Ἀν πιάσουμε τὸ παιδί καὶ τὴ μάννα, θὰ σοῦ δώσουμε πίσω τὰ λεφτά. Ἀν ὄχι, θὰ τὰ κρατή- σουμε γιὰ τὸν κόπο μας. Ἐτσι, Μάρκς;

— Ἐτσι! εἶπε ὁ Μάρκς. Ἐμποροὶ εἴμαστε καὶ δὲ μπορούμε νὰ κοπιᾶζουμε χωρὶς ἐγγύηση. Γιὰ πῆτε μας τώρα, τὴν εἶδατε ὅταν ἔφτασε στὴν ἄλλη ὁχθὴ;

— Ὅπως σὰς βλέπω.

— Καὶ τὴ βοήθησε κάποιος νὰ πα- τήσει στὴ στεριά;

— Ναί.

— Κάπου τὴ μαζέψαν, φαίνεται. Ἀλ- λά πού; Ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα. Τί λές ἐσὺ, Τόμ;

— Πρέπει νὰ περάσουμε τὸ ποτάμι ἀπόψε, εἶπε ὁ Τόμ ἀποφασιστικά.

— Μὰ δὲν ὑπάρχει πλοῖο καὶ τὸ πο- τάμι κατεβάζει πάγους, εἶπε ὁ Μάρκς. Δὲν εἶν' ἐπικίνδυνον;

— Ἐπικίνδυνον ἢ ὄχι, πρέπει νὰ περά- σουμε τὸ ποτάμι ἀπόψε. Ἀν φοβάσαι, Μάρκς, ἡ δουλειὰ πάει χαμένη. Αὐριο ἡ γυναίκα θὰ βρίσκεται ἴσως μακριά.

— Δὲ φοβάμαι, ἀλλὰ...

— Τί ἄλλὰ;

— Δὲν ἔχει πλοῖο.

— Ἀκουσε τὴ γυναίκα πὸν ἔλεγε πὼς κάποιος θὰ περάσει ἀπόψε. Ὁ,τι κι' ἂν γίνε, θὰ περάσουμε καὶ μεῖς μαζί.

— Ἐχετε καλὰ σκυλιά; ρώτησε ὁ Χάλεϋ.

— Βεβαίωτατα. Ἀλλὰ δὲ χρησιμεύουν, γιατί δὲν ἔχουμε τίποτα δικό τῆς. γιὰ νὰ μυρίσουν.

— Πὼς, ἐγὼ! Ἐέχατε ἐδῶ τὸ σάλι τῆς.

— Τὰ σκυλιὰ πάλι δὲ θὰ μᾶς χρησι- μεύσουν, ἂν ἡ γυναίκα αὐτὴ μπήκε σὲ κανένα σπίτι. Αὐτὰ ἀκολουθοῦν μονάχα στὸ ὑπαιθρο.

— Ἐμπρός! φώναξε ὁ Λόκερ. Ὁ ἄνθρωπος με τὴ βάρκα φεύγει. Μάρκς, ἔλα μαζί μου.

Ὁ Μάρκς κοίταξε με λύπη τὴ ζεστὴ θέση πὸν ἔφινε, ὥστόσο σηκώθηκε ὑ- πάκουα. Ὁ Χάλεϋ μέτρησε τὰ πενήντα δολλάρια καὶ ἡ ἀξιότιμη παρέα δι- κλύθηκε.

***

Τὴν ὥρ' αὐτὴ, ὁ Σάμ κι' ὁ Ἄντυ ἔ- τρεχαν πρὸς τὸ χτήμα τοῦ κ. Σέλμπυ, γεμάτοι κέφι καὶ χαρά. Γελώντας καὶ φωνάζοντας, χτυποῦσαν τὰλογά τους κι' ἔφτασαν κατὰ τίς δέκα στὴν αὐλὴ τοῦ χτήματος. Καθὼς ἀκούστηκε τὸ ποδο- βολητὸ τῶν ἀλόγων, ἡ κ. Σέλμπυ πετά- χτηκε στὸ μπαλκόνι.

— Σὺ σαι, Σάμ; Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι;

— Ὁ κ. Χάλεϋ ἔμεινε στὴν ταβέρνα. Ἦταν πολὺ κουρασμένος.

— Κ' ἡ Ἐλίζα;

— Βρίσκεται στὴ γῆ Χαναάν!

— Τί θέλεις νὰ πεις, Σάμ; ρώτησε ἡ κ. Σέλμπυ, ἀνήσυχη γιὰ τὴ σημασία πὸν μπορούσαν νάχουν αὐτὰ τὰ λόγια.

— Λοιπόν, κυρία, ὁ Θεὸς προστα- τεύει τοὺς ἀνθρώπους του. Ἡ Ἐλίζα πέρασε τὸ ποτάμι με τέτοιον ἀπίστευτο

τρόπο, ὥστε θάλεγε κανεὶς πὼς ὁ Θεὸς τὴν κρατοῦσε ἀπὸ τὸ χέρι.

Ὁ κ. Σέλμπυ βγήκε κι' αὐτὸς στὴν βεράντα.

— Σάμ, εἶπε, ἔλα πιδ κοντὰ καὶ πὲς στὴν κυρία σου τί ἔτρεξε.

Ὑστερα, βλέποντας τὴν ὄψη τῆς γυ- ναίκας σου ἀλλαγμένη, τῆς εἶπε:

— Δὲ μπαίνεις μέσα, Αἰμιλία; Ἡ συγκίνηση αὐτὴ βλέπω πὼς σὲ πειράζει.

— Μὲ πειράζει! Δὲν εἶμαι μάννα κι' ἐγὼ; Καὶ δὲν εἴμαστε κι' οἱ δύο μας ὑπεύθυνοι στὸ Θεὸ γιὰ τὴ φτωχὴ αὐτὴ γυναίκα; Θεέ μου, μὴ μᾶς τιμωρήσῃς γι' αὐτὸ μας τὸ ἀμάρτημα!

— Τί ἀμάρτημα, Αἰμιλία; Δὲν κάνα- με ἄλλο, παρὰ ἐκεῖνο πὸν εἴμαστε ἀ- ναγκασμένοι νὰ κάνουμε.

— Κι' ὅμως κάτι μὸν λέει μέσα μου πὼς εἴμαστε ἐνοχοί.

— Ἐμπρός, Ἄντυ! φώναξε ὁ Σάμ. Κουνήσου λιγάκι καὶ πήγαινε τὰλογα στὸ σταῦλο, Δὲν ἀκούς τὰφεντικὸ πὸν φωνάζει;

Καὶ σὲ λίγο φάνηκε στὴν πόρτα τῆς σάλας ὁ Σάμ, μ' ἕνα φύλλο φοινικιάς στὸ χέρι.

— Ἐλα, Σάμ, πὲς μας με τὴ σειρά τί ἔγινε, εἶπε ὁ κ. Σέλμπυ. Ποῦ εἶναι τώρα ἡ Ἐλίζα;

— Λοιπόν, κύριε, τὴν εἶδα με τὰ μά- τια μου νὰ περᾷ τὸ ποτάμι, ἀπάνω στοὺς πλεούμενους πάγους, σὰ νὰ πε- τοῦσε, ἀπαράλλαχτα σὰ νὰ πετοῦσε! Αὐ- τὸ ἦταν ἀληθινὸ θάμα. Ὑστερα φάνηκε ἕνας ἄνθρωπος καὶ τὴ βόηθησε νὰ βγεῖ στὴν ὁχθὴ. Ὑστερα χάθηκε πιά καὶ δὲν τὴν ξαναεἶδαμε.

Ἡ κυρία Σέλμπυ ἀκούγε χλωμὴ κι' ἀμίλητη τὴν ἱστορία τῆς Ἐλίζας.

— Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶναι στὴ ζωὴ, εἶπε. Καὶ πὸν νὰ βρίσκεται ἀραγε τώρα;

— Ἀν δὲν ἦμουν ἐγὼ, ὁ ἔμπορος θὰ τὴν εἶχε στὰ χέρια του, εἶπε ὁ μαῦρος. Ἐγὼ δὲν ἄφισα τ' ἄλογα νὰ φύγουν καὶ χάσομερήσαμε ὥς τὸ μεσημέρι; Ἐγὼ δὲν τὸν ἔκανα νὰ πάρει ἄσχημο δρόμο τ' ἀπόγεμα καὶ νὰ χάσει κάμποση ὥρα; Χωρὶς αὐτά, σίγουρα θὰ τὴν εἶχε προ- φτάσει καὶ τότε...

Ὁ κ. Σέλμπυ προσποιήθηκε τὸν αὐ- στηρὸ κι' εἶπε στὸ μαῦρο:

— Νὰ μὸν κάνεις τὴ χάρη, Σάμ, ἄλ- λοτε νὰ φέρνεις πιδ εὐγενικὰ στοὺς κυρίους πὸν μ' ἐπισκέπτονται. Κατά- λαβες;

Εἶναι δύσκολο νὰ προσποιηθεῖ κανεὶς τὸ θυμωμένο σ' ἕνα μαῦρο, ὅπως καὶ σ' ἕνα παιδί. Γιατί οἱ μαῦροι, ὅπως καὶ τὰ παιδιά, καταλαβαίνουν ἀπὸ ἐνστικτο τὴν ἀληθινὴ διάθεσή τους, ὅσο κι' ἂν προσπαθοῦμε νὰ τὴν κρύψουμε. Γιατὸ κι' ὁ Σάμ ἔκανε τάχα πὼς μετάνοιγε, ἀλλὰ δὲν ταράχτηκε καθόλου μ' αὐτὸ τὸ μάλωμα.

— Ὁ Μάσσα ἔχει δίκιο, μεγάλο δίκιο.

Ἀσχημα ἔκαμα. Τ' ἀφεντικὰ δὲν μπο- ροῦν νὰ συχωρέσουν τέτοια πράγματα. Ἀλλ' ἄς πῶ τὴν ἁμαρτία μου, ὁ κ. Χά- λεϋ δὲ μὸν φαίνεται εὐγενικὸς ἄνθρωπος καὶ τοῦπρεπαν αὐτὰ πὸν τοῦκαμα. Ἐχω πολὺ ἄδικο, κυρία;...

— Καλά, Σάμ, ἀφοῦ ἀναγνωρίζεις μόνος σου τὸ σφάλμα σου, φτάνει. Πή- γαινε τώρα στὴν κουζίνα καὶ πὲς στὴν κυρὰ Χλόη νὰ σὰς δώσει νὰ φᾶτε λίγο

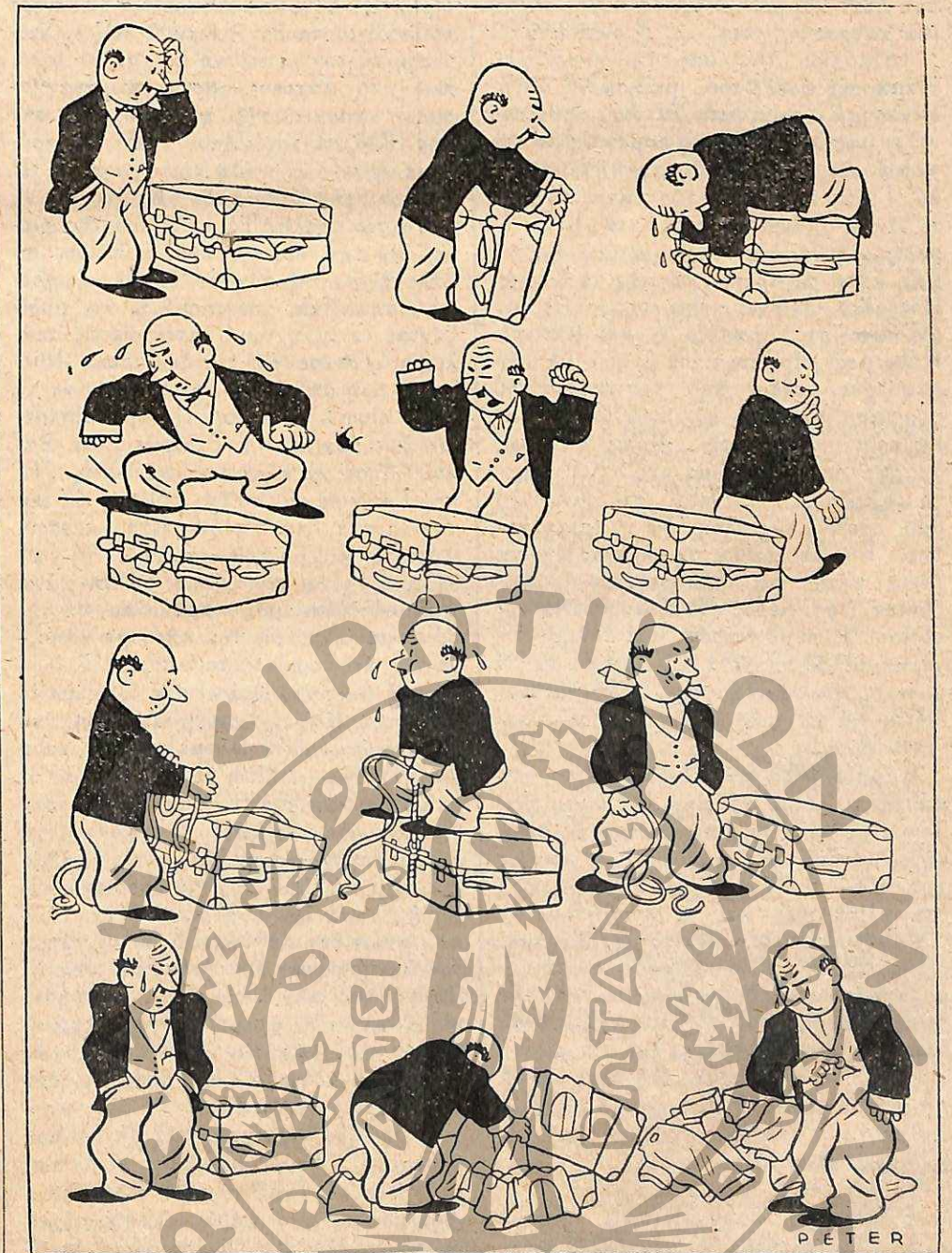
ζαμπὸν ποῦμεινε ἀπὸ χτές. Φαντάζομαι τί πείνα θάχετε κι' οἱ δύο σας.

— Ἡ κυρία ἔχει ἀπειρη καλοσύνη, εἶπε ὁ ἔξυπνος μαῦρος.

Ἐκαμε μιὰ ὑπόκληση καὶ βγήκε. Πή- γε ἴσια στὴν κουζίνα, γιατί μὰ τὴν ἀλή- θεια, τὸ στομάχι του φώναζε ἀπὸ ὥρα. Ἦθελε ὅμως νὰ κάμει καὶ τὴ φιγούρα του σήμερα στοὺς ἄλλους μαῦρους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΚΑΣ' Η ΔΕ ΣΚΑΣ' :

Νὰ βιάζεσαι νὰ φύγῃς γιὰ ταξίδι. Νὰ θέλῃς νὰ βάλῃς ὅτι χρειάζεσαι, ὅ,τι πρέ- πει νὰ πάῃς μαζί σου σὲ μιὰ βαλίτσα, πὸν μὸλις καὶ μετὰ βιας τὰ χωρεῖ. Νὰ τὰ στιβάζῃς μέσα, νὰ τὴ γεμίσεις, νὰ μὴν κλείνῃ, νὰ γονιμώσῃς, νὰ ἰδρῶνῃς, ἐπιτέλους νὰ καταφέρνῃς νὰ κλείσῃ, νὰ σφίξῃς νὰ τὴ δένῃς, κι' ἄσφαινα... νὰ θυμᾶσαι πὼς ἔκλεισε μέσα καὶ τὸ κλειδί της! Ἀπ' τὴν ἀρχὴ πάλι, νὰ τὰ - κ ἄ π ο - νὰ τὴ λύνῃς, νὰ τὴν ἀνοίγῃς, νὰ τὴν ἀδειάζῃς, κι' ὅσο ἀπ' ὅλη αὐτὴ τὴ φασαρία καὶ τὴν ἀρ- γοπορία, ν' ἀνακαλύπτῃς τὸ κλειδί τῆς βαλίτσας, ξεχασμένο, στὴν τσέπη τοῦ γελε- κιοῦ σου!! Σκάς ἢ δὲ σκάς;

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ ΧΑΡΜΟΣΥΝΟΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΕΝΑ ΜΗΤΡΙΚΟ ΔΡΑΜΑ

Αγαπητοί μου,

Φ

ΑΝΤΑΖΟΜΑΙ με τί ενδιαφέρο παρακολουθείτε τώρα στην «Καλύβια του μπάρμπα-Τόμ» το σπαρχτικό μητρικό δράμα της Ελίζας. Λοιπόν, ένα τέτοιο, σε μικρογραφία, έγινε αυτές τις μέρες μπροστά στα μάτια μου, μέσα στο σπίτι μου. Με μόνη τη διαφορά πως ήρωίδα του δεν ήταν καμιά γυναίκα μαύρη, αλλά μια κάτασπρη γάτα, — ή Χιονία μου.

Οι παλιοί από σας τη γνωρίζουν. Κάμποσες φορές τους μίλησα γι' αυτή. Είναι μια ωραία γατούλα, που ήρθε στο σπίτι μας από μικρή, που μεγάλωσε στα χέρια μας και που την αγαπήσαμε πολύ. Γιατί, εκτός από την ομορφιά, έχει κι άλλα σπάνια προσήματα. Είναι ήμερη, ευγενικά κι αισθηματική. Για να φάει κάτι τί, πρέπει να της το δώσης. Ποτέ δεν παίρνει μόνη της, ποτέ δεν ανεβαίνει στο τραπέζι ή στο μπουφέ. Κάθε μεσημέρι και κάθε βράδυ, με παραφυλάει απέξω από την πόρτα του γραφείου μου, που θα βγώ στην τραπέζια για να φάω. Μόλις καθήσω, σκαρφαλώνει στον ώμο μου. Και γουργουρίζοντας, χαϊδεύεται στο μάγουλό μου, όσο εγώ της έτοιμάζω το «πιατάκι» της. Έπειτα, καθώς σηκώνομαι, εκείνη πηδά κάτω και προπορεύεται νιαουρίζοντας ως το μέρος που ξέρει πως θα της το πάω. Εκεί μόνο τρώει. Και πάλι, αν τύχει καμμι' άλλη γάτα του σπιτιού να το μυριστεί και να πλησιάσει, ή Χιονία τραδιάται για να φάει εκείνη. Τόσο ευγενικά είναι!

Καμιά φορά μου λένε: «Έτσι τη μάθατε κι' έτσι κάνετε». Κι' όμως όχι. Την είχε μέσα της, φυσικό της, αυτής την ευγένεια. Κι' αποδείξη ο πρώτος της γιος, που ενώ κι' ούτος μεγάλωσε στα χέρια μας και προσπαθήσαμε να τον μάθουμε έτσι, δεν το καταφέραμε. Μόνο στην άσπριλα, τη χάρη και την ομορφιά έμοιασε της μητέρας του και την ξεπέρασε μάλιστα. Ειδημή βγήκε ένας άρπαγας, ένας κλέφτης, και στο φιλικό σπίτι που τον δώσαμε, έλο μās παραπονιούνται πως β, τι βρεί τάρπαζει. «Φύσιν πονηράν μεταβαλύν ού ράδιον», έλεγαν κι' οι αρχαίοι...

Τελευταία, ή Χιονία απόκτησε άλλους δυο γιους, άσπρους πάλι σαν κι' αυτήν. Τι χαριτωμένα γατάκια! Τά παρακολουθήσαμε κι' αυτά να μεγαλώνουν, να ξυπνούν, να νοιώθουν, να γνωρίζουν και να αγαπούν. Τι παιχνίδια τά δυο τους, τί κρυφτούλια, τί κυνηγητά και τί θαυμάσια συμπλέγματα με τη μητέρα τους στο βύζαγμα, στον ύπνο, ή στο... μάθμα! Τάγαπήσαμε φοβερά και με πολ-

λή μας λύπη συλλογίζομαστε πως θάρχταν μέρα να ταποχωρισθούμε. Γιατί φυσικά δεν μπορούμε να κρατούμε στο σπίτι όλα τα παιδιά της Πίσσας και της Χιονίας! «Γατείο» θά το κάμουμε, όπως έλεγε κι' ή μακαρίτισσα ή γιαγιά: «Έτσι, μόλις γεννηθήκαν κι' οι δυο αυτοί γιοι της Χιονίας, τους τάξαμε σε δυο φιλικά μας σπιτία που μās τους ζήτησαν. Δεν θά τους κρατούσαμε παρά ως να μεγαλώσουν αρκετά, ώστε να κάνουν και χωρίς μητέρα...»

Και να τ'όραμα που σας έλεγα: Προχτές, ήρθε μια όμηρέτρια και πήρε το έν' από τά δυο γατάκια. Κι' ή Χιονία ή δύστυχη, που τ' αγαπούσε τόσο, που το λάτρευε, βρέθηκε αναγκασμένη ναποχωρισθί το παιδί της σαν την Ελίζα! Το κάκου την απομακρύνουμε, για να μην ιδί την απαγωγή. Η μητέρα την κατάλαβε Κι' άρχισε να κάνη σαν τρελή. Τό παιδί που της έμενε, δεν την παρηγορούσε καθόλου: τό άλλο ήθελε που τόχασε. Τό φώναζε γοερά, θρηνώδικα, απελπισμένα, και μυρίζοντας τά ίχνη του, κατέδηκε τις σκάλες κι' έφτασε ως την ξώπορτα. Ηθελε να βγί στο δρόμο, να τό βρή, να τό φέρη πίσω! Με κόπο την έμποδίσανε, την ανεβάσαμε, την ξανακλείσαμε. Ξακολούθησε να καλή και να κλαίη. Έπειτα άρχισε να τρίβη το κεφάλι της στα έπιπλα, στα πόδια μας, παντού. Αυτό τό τρίψιμο του κεφαλιού, τό χαϊδευτικό, είναι παρακάλιο. Έτσι κάνει ή Χιονία όταν μās παρακαλεί να της δώσουμε κάτι, να την πάρουμε κάπου, να της άνοίξουμε κάποια πόρτα... Τώρα μās παρακαλούσε να της δώσουμε τό παιδί της. Και τη λυπούμαστε τόσο, που μās έρχόταν να στείλουμε στο ξένο σπίτι και να πάρουμε πίσω τό γατί...

Τό παιδάκι της Ελίζας οι κύριοι της το πούλησαν. Έμεις τό παιδάκι της Χιονίας το χαρίσαμε. Δεν είναι τό ίδιο! Θά πής, ή Ελίζα ήταν άνθρωπος, ενώ ή Χιονία δεν είναι παρά γάτα. Άλλά μήπως δεν αισθάνονται κι' οι γάτες, δεν αγαπούν, δεν λυπούνται, δεν πονούν; Η δουλεία των ανθρώπων καταργήθηκε. Τι καλά αν μπορούσε να καταργηθή κι' ή δουλεία των ζώων! Δυστυχώς αυτό είναι άδύνατο. Και δράματα σαν τό μητρικό της Χιονίας, δεν μπορεί παρά να γίνονται στα σπιτία μας καθημέρα. Τό μόνο παρήγορο είναι πως τά ζώα ξεχνούν γρήγορα. Μιά στιγμή πονούν που να τά λυπάσαι: έπειτα, σε λίγο, τρώνε και παίζουν σά να μη συνέδηκε τίποτα: Ξεχνούν πως είχαν ένα παιδί και τόχασαν. Η τουλάχιστον φαίνονται πως τό ξεχνούν, που για μās, που τ' αγαπούμε και τά πονούμε, είναι τό ίδιο.

Έτσι κι' ή Χιονία, ως τό βράδυ ήταν παρηγορημένη. Βύζαινε, έγλειφε, έ-

παίξε και κοίμιζε τό γατάκι που της έμενε, σά να μην είχε γνωρίσει ποτέ παρά μόνο αυτό. Φυσικά, όταν μεθαύριο θά της τό πάρουν, θά κλάη τα ίδια. Άλλά και πάλι σε λίγο θά ξεχάσει, και πάλι θά παρηγορηθή, και πάλι θά νομίζει πως ποτέ της δεν είχε παιδιά...

Ο άνθρωπος μόνο δεν ξεχνά ποτέ, του ανθρώπου μόνο ο πόνος είναι αιώνιος. Κι' ίσα-ίσα τό λάθος εκείνων που διατηρούσαν κι' ανεχόνταν τη δουλεία στην Αμερική, ως τόν καιρό του μπάρμπα-Τόμ, ήταν που ένομιζαν πως οι Μαύροι δεν είχαν ψυχή, δεν ήταν άνθρωποι. Κι' έπρεπε να βρεθή μια γυναίκα σαν τη Μπήτσερ Στόου, να γνωρίση τους Μαύρους καλά, να τους εκτιμήση, να τους αγαπήση και να γράψη αυτό τό βιβλίο, που έδειξε στους συμπατριώτες της τό λάθος τους και τους έκαμε ναγνωρίσουν πως ένας μαύρος άξίζει πάντα όσο ένας λευκός, και κάποτε περισσότερο.

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

«Petit Chose»

Ήταν ένα παλιό κιτρινωμένο βιβλίο, δεμένο με σκούρο βυσσινί δέμα. Κι' ήταν μια χρονιά πένθους εκείνη που πιασε στα χέρια μου. Τις μακριές ατέλειωτες μέρες, που περνούσα στο μεγάλο δωμάτιο που δέ ζεσταινόταν ποτέ, μόνο βιβλία ήταν ή συντροφιά μου.

Κι' ήταν μια Κυριακή που άνοιξα τό βιβλίο. Είχα κάνει όλες μου τις δουλειές — τί γλήγορα τελειώνουν οι δουλειές όταν ζητάει κανείς να γεμίση μ' αυτές την ώρα του και την ψυχή του — και κάθησα δίπλα στο παράθυρο. Έξω ήταν μια μέρα άχρωμη κι' ο ουρανός άπλωνόταν μονοκόμματα γκριζος πάνω άπ' τις στέγες. Και καθώς διάβαζα, ένας κόμπος άρχισε να νάνεθοκατεγαίνει στο λαιμό μου. Και μια φωνή έλεγε μέσα μου με πείσμα: «Όχι, δε θά κλάψης, άνόνητη, δε θά κλάψης! είναι ψέματα, ψέματα!... Δεν ήταν ποτέ κανένας Δανιήλ! κανένα μικρό παιδάκι που τό ξερίζωσαν άπ' τό σπίτι που αγαπούσε... Τι θυμάσαι;... Τι άνακατεύεις δικές σου λύπες; Ψέματα πως τά παγωμένα βράδια ο μικρός Δανιήλ διάβαζε έτσι μαρτυρικά. Έκείνος που τόγραψε αυτό, ήταν ζεστό στο γραφείο του. Και τό κατάφερε έτσι καλά για να σε κίνη έσένα να νοιώθεις αυτό τόν κόμπο που σε πνίγει... Γιατί θέλεις να κλάψης, άνόνητη!... Είναι τόσες λύπες στην άληθινή ζωή, κοίτα γύρω σου! κοίτα τόν έαυτό σου».

Και διάβαζα παρακάτω, και ο κόμπος δεν έφευγε, κι' έκανα να πετάξω τό βιβλίο, και δεν είχα τη δύναμη να μη διαδίσω άλλο. Μου φαίνόταν σά να βάθινε ξαφνικά ή λύπη μου, σά να μεγάλωσε άπ' τόν πόνο κάποιου άλλου που πονούσε πολύ κοντά μου, μα δίχως να

μπορώ να της κάνω τίποτα γι' αυτόν... Και προσπαθούσα να μην κλάψω. «Όχι, έλεγα με πείσμα, δε θά κλάψης! Είναι ψέματα, ψέματα...» Κι' έλο διάβαζα παρακάτω και παρακάτω Κι' όταν έλεγε για έναν άδερφό που θά πέθαινε... που θά πέθαινε δίχως άλλο... που πέθανε... άνακατεύτηκε ξαφνικά μέσα μου εκείνο που ήταν άλήθεια κι' έκλαψα πάνω στο βυσσινί βιβλίο. Κι' ή φωνή κοροϊδεύτρα έλεγε κάπου-κάπου: «Κλαίς, άνόνητη, κλαίς!» Κι' εγώ έκλαιγα με τό Δανιήλ δίπλα στο νεκρό Τζάκ, κι' ο νεκρός Τζάκ είχε τό πρόσωπο του πατέρα μου...

Κι' όταν ήρθε τό βράδυ και πλάγιασα στο κρεβάτι μου, μου φαίνόταν πως είχα γυρίσει τσακισμένη άπ' την κηδεία του Τζάκ, μέσα στη λάσπη και στην όμίχλη του Παρισιού.

ΜΙΡΡΗ

Ο ΠΡΩΤΟΣ-ΠΡΩΤΟΣ ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ

Στο σπίτι που καθόμαστε τώρα, δεν καθόμαστε πάντα. Α μπά. Εγώ δε γεννήθηκα σ' αυτή τη γειτονιά.

Νά σας πω. Τόν καιρό που γεννήθηκα, καθόμαστε σε μια φτωχογειτονιά. Και σ' εκείνο τό σπίτι μου φαίνεται σά να μην ξήνα ποτέ. Γιατί, λίγους μήνες άφου γεννήθηκα, μετακομίσαμε σ' ένα άλλο, κι' όσο ήμουνα δράκος δεν έχαμπαρίζα τίποτα. Σ' εκείνο τό άλλο σπίτι που μετακομίσαμε, άρχισα να περπατώ. Στην άρχή με τά τέσσερα, κι' ύστερα σαν άνθρωπος.

Άλλά και σ' εκείνο τό σπίτι μου φαίνεται σά να μην ξήνα παρά μόνο μια μέρα. Γιατί θυμάμαι μόνο τοτό: πως ένα μεσημέρι, είχανε ξαπλώσει τά δυο άλλα άδέρφια μου στα κρεβάτια τους. Τά κρεβάτια τους, και τών δύο, ήταν σά μια κάμαρα. Απάνω μάλιστα από τό κρεβάτι του ενός, θυμάμαι πως ήταν κρεμασμένο ένα τελλάρο, που είχε ζωγραφίσει ο μπαμπάς πάνω του έναν μικρό. Αυτός ο μικρός είχε δώσει μια κουτούλιά σ' ένα χάρτινο παραπέτασμα: κι' άπ' την τρύπα που άνοιγε, περνούσε τό κεφάλι του και μās κοίταζε κοροϊδευτικά. Άλλά τελος πάντων. Στο δωμάτιο που κοιμόνταν τάδέρφια μου, εκείνο τό μεσημέρι, εγώ έπαίξα. Κι' από τό θόρυβο που έκανα, ο Μίμης ξύπνησε. Με πήρε λοιπόν και μ' έβγαλε δξω. Άνοιξε την ξώπορτα και μου είπε να πάω να βρω έναν άλλο Κώστα, λίγο πιό μεγαλύτερον άπό μένα, να παίζω μαζί του. Εγώ δεν ήθελα. Δεν ήθελα, γιατί αυτό τόν Κώστα δεν τόν έχωνενα. Νά, τόν έλεγα Κώστα κι' αυτόν, άλλα ήταν ένας Κώστας που πήγαινε και στο σχολείο, ενώ εγώ δεν πήγαινα ακόμα. Και στο σχολείο, ο δάσκαλός του το έλεγε μπράβο, γιατί ήξερε να μετρά άπ' τό ένα ως τό δέκα νεράκι, ενώ εγώ δεν ή-

ξερα να μετρήσω ούτε ως τό τέσσερα. Έλεγα: «Ένα... τρία... δύο... ξήνα...» — Άσε με... Σου λέω δε θέλω να πάω με τόν Κώστα...

— Κουτό! Ο Κώστας θά σε μάθη και να μετράς.

— Άς με μάθη. Εγώ δε θέλω.

— Ε, νά!

Και μουδωσε μια. Άλλά εγώ δεν έκλαψα. Ποτέ μου δεν έκλαιγα. Αμα με χτυπούσαν, έσκυβα τό κεφάλι κι' έκλαιγα από μέσα μου. Φωναχτά όχι. Και δε μιλούσα σε κανένα για πολλήν ώρα. Νά σας πω γιατί έκανα έτσι: Α! ήμουν πονηρός... Όταν έδλεπαν πως δεν άρχιζα τις κλάψες, μετάνιωσαν. Έλεγαν: «Τό καϊμένο! Χωρίς να φταιή, εγώ τό έδειρα...» Και μ' έχάιδευαν.

Έτσι και τώρα μ' έχάιδευε κι' ο Μίμης για να με μαλακώσει. «Έλα... έλα...», μουλεγε, «δε σ' έβάρεσα στα σουδάρα, στάστεια...» Άξαφνα είδαμε να περνά άπ' τάπέναντι πεζοδρόμι ο άλλος Κώστας. Φορούσε την ψάθα του και πίσω του ήταν ή μαμά του. Πήγαιναν περίπατο, φαίνεται.

— Μπά; Φεύγει; Έκανε ο Μίμης.

— Νά. Φεύγει. Και σ' μ' έδειρες...

Θά τό πω της μαμάς.

— Της μαμάς; Όχι, μην της τό πής. Κι' ύστερα που θά παίζω βώλους και θά κερδίσω, θά σου δώσω δύο...

Εγώ δεν έλεγα τίποτα.

— Ε... θά τό πής;

— Θά... θά τό...

— Σο είπα, θά σου δώσω δυο βώλους...

— Κα... καλά... δεν τό λέω.

— Μπράβο.

Νά, νά. Μόνο αυτά κράτησα ζωηρά στη μνήμη μου από τη ζωή μας σ' εκείνο τό σπίτι. Κι' εκείνο τό σπίτι ήταν τό δεύτερο και τό τελευταίο που άλλαξαμε από τότε που γεννήθηκα. Σ' αυτό, είπαμε, ήταν που άρχισα να περπατώ σαν άνθρωπος. Σ' εκείνη τη γειτονιά γνώρισα και τόν πρώτο φίλο. Ήταν ο Κώστας, ο άλλος Κώστας, που πήγαινε σχολείο κι' ήξερε να μετρά νεράκι. Άλλά, όπως κι' έλοι σχεδόν οι άλλοι κατοπινοί φίλοι μου, ήταν κι' έχτρός μου μαζί, αντίπαλος... Όταν παίζαμε, τόν άγαπούσα. Όταν άρχιζε να μετρά, μουρχόταν να τόν πνίξω!

Κ. Π. ΔΕΥΚ.

ΝΕΑ ΘΡΥΨΑΛΑ

Ωραίο δεν είναι πάντα εκείνο που πράγματι είναι, άλλα εκείνο που μοιάζει με κάτι ωραίο. Παραδείγματος χάρη, φυσικά άνηθ.σ' ένα γυναικείο καπέλλο δεν θάκαναν καμιά έντύπωση.

Κάποιος ήθελε ν' άναδειχθί χωρίς να κοπιάση και πολύ. Απέφυγε λοιπόν τόν άνήφορο του βουνού και τους βράχους της θάλασσας, και πήρε τόν όμαλό

δρόμο της μέσης. Μα ο δρόμος αυτός τόν έβγαλε στο βοιδοβίβαδο του Φαλήρου.

Μόνον ο γλύπτης που κατασκευάζει άγάλματα από χίονι είναι πιστευτός, όταν ισχυρίζεται ότι εργάζεται για την ευχαρίστηση της τέχνης του, κι' όχι για συμφέρο ή για δόξα.

Μερικοί άνθρωποι είναι τόσο άπροσδιόριστοι, ώστε νομίζει κανείς ότι ο Θεός τους έκαμε μαζί με τά γλυκολέμονα, τά γλυκοπορτόκαλα και τά μηλοροδάκινα.

Οι ιδέες είναι τόσο δεμένες με τά πρόσωπα, ώστε πολλές φορές, για να χτυπήση κανείς μια ιδέα αντίθετη, χτυπά και τό... κεφάλι εκείνου που την κατέδασε.

Ένας ενάρετος άνθρωπος μπορεί να εξαγνίση κοινωνία όλόκληρη, όπως ένα κομμάτι σέλινο μπορεί να έξουδετερώση όλη την κακοσμία του κουνουπιδιού που βράζει.

Είπε ο Διάβολος στον Ήλεκτρισμό: «Κάνε ό,τι θέλεις. Μόνο τις ρυτίδες τών ανθρώπων που γέρασαν σου άπαγορεύω να τις σιδερώνης και να τις εξαλείφης. Εγώ ώστόσο θά σου τους στέλνω».

Μερικοί άνθρωποι λάμπουν για μια στιγμή σαν... τοίγαρα ύστερα όλη τους την άλλη ζωή την περνούν σαν... αποτοίγαρα (κοινώς γό π ε ς).

Δ. Γ. Κ.

ΧΕΙΜΩΝΑΣ

Στο τζάμι άπόψε τό χαλάι. Ούτε στιγμή δεν ήσυχάζει.

Μέσα στο σπίτι φως, βιβλία κι' άδημονία, άδημονία

Γι' αυτούς που λείπουν, που είναι πέρα μέσ' στ' άγριο τρέλλισμα του άγέρα.

Η γάτα έπάνω σ' ένα ράφι με την ουρά της κύκλους γράφει.

Ήρεμα φέγγει ή λάμπα μόνη ή προσμονή μās χαράκώνει

Τά μέτωπα, έτσι ως τό χαλάι. Ούτε στιγμή δεν ήσυχάζει.

Ι. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

